

**Ελλάδα  
Μνημόνιο Οικονομικών και  
Χρηματοπιστωτικών πολιτικών**

## Ελλάδα - Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών πολιτικών

### A. Στρατηγική και Μελλοντικές Προοπτικές

1. **Η Ελλάδα έχει σημειώσει πρόοδο από την έναρξη της κρίσης το 2010, αλλά εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τρεις κρίσιμες προκλήσεις:**

- **Αποκατάσταση της ανάπτυξης.** Η Ελλάδα είναι στο πέμπτο έτος της ύφεσης, με την ανεργία να φθάνει σε πρωτοφανή επίπεδα, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων. Η αποκατάσταση της ανάπτυξης και η επαναφορά θέσεων εργασίας απαιτούν μια βαθιά αναδιάρθρωση της οικονομίας, για να μετατοπίσει την κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης από την κατανάλωση στις εξαγωγές και στις επενδύσεις στον τομέα των εμπορεύσιμων προϊόντων.
  - **Εξασφάλιση της δημοσιονομικής διατηρησιμότητας.** Παρά την προσαρμογή που έχουμε πετύχει μέχρι στιγμής, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για να αποκατασταθεί η δημοσιονομική βιωσιμότητα. Αυτές θα πρέπει να κατανείμουν το βάρος της προσαρμογής δίκαια σε όλον τον ελληνικό πληθυσμό. Η επίτευξη ενός βιώσιμου επιπέδου χρέους εντός της ευρωζώνης είναι ζωτικής σημασίας για τη μείωση των τρωτών σημείων και την προστασία των Ελλήνων πολιτών από ακόμη μεγαλύτερες περικοπές, που σε διαφορετική περίπτωση θα αποδειχθούν απαραίτητες.
  - **Εξασφάλιση των χρηματοπιστωτικού συστήματος.** Η βαθιά ύφεση σε συνδυασμό με την πρόσφατη αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους έχει επηρεάσει αρνητικά τα κεφάλαια των τραπεζών. Η ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος είναι απαραίτητη για να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταθετών και να ξαναρχίσει ο τραπεζικός δανεισμός.
2. **Οι βραχυπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές παραμένουν δύσκολες, αλλά η διαδικασία προσαρμογής κινείται τώρα πιο γρήγορα.** Η ύφεση έχει αποδειχθεί ότι είναι βαθύτερη από ό, τι προβλεπόταν στο πλαίσιο του προγράμματος, ενώ η αργή πρόοδος στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις δεν έχει αντιμετωπίσει επαρκώς τις ακαμψίες στις τιμές. Ωστόσο, το εξωτερικό έλλειμμα μας προβλέπεται να συρρικνωθεί με ταχύτερο ρυθμό από ό, τι αναμενόταν, και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, μετρούμενη με το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, αναμένεται επίσης να επέλθει με ταχύτερο ρυθμό.
3. **Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε προσαρμόσει τις πολιτικές του προγράμματος για να βοηθήσουν καλύτερα να πετύχουμε τους στόχους μας και ιδίως την ταχύτερη σταθεροποίηση της οικονομίας:**

- **Έχουμε θέσει ως προτεραιότητα την υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που αποσκοπούν στη μείωση των τιμών και στην προώθηση της απασχόλησης.** Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων ήταν εμπροσθοβαρείς για τη βελτίωση του ανταγωνισμού, για τη συμβολή στη μείωση των τιμών και, επομένως, να συμβάλλουν στην προστασία του

πραγματικού εισοδήματος των νοικοκυριών. Οι αποκρατικοποιήσεις θα προχωρήσουν επίσης με επιταχυνόμενο ρυθμό για να διευκολύνουν νέες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα. Το μη μισθολογικό κόστος εργασίας θα μειωθεί, για την υποστήριξη των προσλήψεων και την ελάττωση της πίεσης για περικοπές των ονομαστικών μισθών.

- **Θα δώσουμε μια νέα βραχυπρόθεσμη ώθηση για να διορθώσουμε το κακό επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ελλάδα.** Όταν η εμπιστοσύνη επιστρέψει, η κρατική γραφειοκρατία δεν πρέπει να σταθεί εμπόδιο των νέων επενδύσεων και των θέσεων εργασίας που θα φέρουν. Ως εκ τούτου, οι μεταρρυθμίσεις στη χορήγηση αδειών θα εφαρμοστούν πλήρως, οι απλουστευμένες διαδικασίες εξαγωγών, καθώς και ο διοικητικός φόρτος του πολύπλοκου φορολογικού συστήματος στην Ελλάδα θα απλουστευθεί.
  - **Η κυβέρνηση έχει προγραμματίσει περισσότερο χρόνο για τη δημοσιονομική προσαρμογή, για να είναι πιο ομαλή η ύφεση.** Με τη λήψη δύο επιπλέον χρόνων για να πετύχουμε τους δημοσιονομικούς στόχους μας, αναμένουμε ο ρυθμός της δημοσιονομικής εξυγίανσης να πέσει από το 3% στο 1½% του ΑΕΠ ετησίως. Αυτό θα περιορίσει τις αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη την περίοδο 2013-14, όταν η οικονομία χρειάζεται να βρει πιο στέρεο βηματισμό, ενώ θα διατηρεί ακόμα έναν καλό ρυθμό προσαρμογής.
  - **Πολλές πρωτοβουλίες θα βοηθήσουν στη στήριξη της ζήτησης βραχυπρόθεσμα.** Η αυξημένη απορρόφηση από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ θα συμβάλει στη διατήρηση των δημοσίων επενδύσεων, ενώ τα νέα δάνεια από την ΕΤΕπ προς τις τράπεζες θα συμβάλουν στη στήριξη νέων δανείων σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Το πρόγραμμα παρέχει πόρους για τη σταδιακή εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της κυβέρνησης, και αναμένουμε αυτό να συμβάλει στη βελτίωση της ρευστότητας του επιχειρηματικού τομέα. Και για να συμπληρώσουμε το έργο μας στην ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, θα εισάγουμε μέτρα για να βοηθήσουμε τις τράπεζες να βρουν αποτελεσματική λύση με τα χρέη των πραγματικά αναξιοπαθούντων δανειοληπτών.
  - **Θα ενισχύσουμε το κοινωνικό μας δίχτυ ασφαλείας ώστε να βοηθήσουμε εκείνους που έχουν επηρεαστεί περισσότερο από την ύφεση στην Ελλάδα.** Θα μοχλεύσουμε διαθέσιμους πόρους από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ για την ενίσχυση των πρωτοβουλιών επαγγελματικής κατάρτισης, και την αύξηση των εσωτερικών διαθέσιμων πόρων για την ασφάλιση των ανέργων.
4. **Οι Ευρωπαίοι εταίροι μας έχουν στηρίξει το αναθεωρημένο πλαίσιο της πολιτικής μας με πρόσθετη χρηματοδότηση, υπό όρους συμβατούς με την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρέους της Ελλάδος.** Οι πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες μας θα καλυφθούν μέσω ενός πακέτου που προβλέπει χαμηλότερα επιτόκια, αναβολή πληρωμής τόκων και μεγαλύτερες διάρκειες στα δάνεια, και υψηλότερες δημοσιονομικές μεταβιβάσεις (η δέσμευση των κρατών

μελών να μεταβιβάσουν στην Ελλάδα ένα ποσό που ισοδυναμεί με το εισόδημα του χαρτοφυλακίου SMP (Securities Market Programme) των Εθνικών Κεντρικών Τραπεζών από το οικονομικό έτος 2013). Συμφώνησαν επίσης να χρηματοδοτήσουν μια εθελοντική επαναγορά χρέους από τον ιδιωτικό τομέα, η οποία ολοκληρώθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2012.

**5. Με τις αναθεωρημένες πολιτικές μας αναμένουμε να είμαστε σε θέση να σταθεροποιήσουμε την οικονομία και να ξεκινήσει η ανάκαμψη τους επόμενους 12-18 μήνες.** Η παραγωγή θα συρρικνωθεί κατά περισσότερο από 6 τοις εκατό το 2012, και περίπου 4½ τοις εκατό το επόμενο έτος, πριν αρχίσει να ανακάμπτει, σε τριμηνιαία βάση, προς το τέλος του 2013 ή στις αρχές του 2014. Ο μέτριος πληθωρισμός το 2012 θα δώσει τη θέση του σε ήπιο αποπληθωρισμό το 2013. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα είναι σε μεγάλο βαθμό σε ισορροπία μέχρι το 2014. Άλλα για να ικανοποιηθούν ή, ακόμα καλύτερα, να υπερβούν οι προβλέψεις αυτές, αναγνωρίζουμε την κρίσιμη σημασία της ισχυρής και έγκαιρης εφαρμογής του προγράμματος, ώστε να υποστηριχθεί η επιστροφή της εμπιστοσύνης.

**6. Η Ελλάδα έχει θετικές προοπτικές σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.** Η ανάπτυξη αναμένεται να επιταχυνθεί μετά την πρόοδο της προβλεπόμενης δημοσιονομικής προσαρμογής και όταν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις οδηγήσουν σε βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα αναμένεται να παραμείνει κάτω από τα επίπεδα των εμπορικών εταίρων μας και το κενό ανταγωνιστικότητάς μας θα πρέπει να κλείσει. Αυτό θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη πλεονάσματος τρεχουσών συναλλαγών το 2017 περίπου. Σε αυτό το μακροοικονομικό περιβάλλον, και με δεδομένες τις συμφωνίες χρηματοδότησης μας, αναμένουμε το δημόσιο χρέος να μειωθεί στο 124 τοις εκατό του ΑΕΠ μέχρι το 2020, και αρκετά κάτω από το 110 τοις εκατό του ΑΕΠ μέχρι το 2022. Αναμένουμε, επίσης, η εξάρτηση του τραπεζικού μας συστήματος από το Ευρωσύστημα να μειώνεται σταδιακά.

## **Β. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις**

**7. Η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να δώσει νέα ώθηση στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να ενισχυθεί η βάση για την οικονομική ανάπτυξη.** Συγκεκριμένα, έχουμε δεσμευτεί για την πλήρη απελευθέρωση των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών με την άρση των περιττών περιορισμών και εμποδίων εισόδου στην αγορά που εμποδίζουν επί του παρόντος τον ανταγωνισμό και την αναπροσαρμογή των τιμών προς τα κάτω. Συνεχίζουμε επίσης να αναγνωρίσουμε τη σημασία των φιλόδοξων μεταρρυθμίσεων στο επιχειρηματικό περιβάλλον για την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις. Επιπλέον, με το ποσοστό ανεργίας σε μη αποδεκτά υψηλά επίπεδα, είμαστε αποφασισμένοι να εφαρμόσουμε πλήρως τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και να λάβουμε περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας και να διευκολύνουμε τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

**8. Ως προτεραιότητα, θα επιταχύνουμε την απελευθέρωση των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών.** Οι πολίτες έχουν κάνει σημαντικές θυσίες αποδεχόμενοι

χαμηλότερους μισθούς και παροχές. Το κόστος παραγωγής στην οικονομία έχει μειωθεί, αλλά οι τελικές τιμές δεν έχουν μειωθεί αναλόγως. Για να υπάρχει περισσότερη αποτελεσματικότητα και παραγωγικότητα σε ολόκληρη την οικονομία, και υψηλότερη ανταγωνιστικότητα, έχουμε υιοθετήσει μια δέσμη μέτρων για την απελευθέρωση, ως **προαπαιτούμενη δράση** για την αναθεώρηση (παραρτήματα I.1-I.2):

- **Λιανική αγορά.** Έχουμε καταργήσει τους περιττούς περιορισμούς, που απορρέουν κυρίως από υγειονομικούς, εργασιακούς και μεταφορικούς κανονισμούς. Οι αλλαγές αυτές θα επιτρέψουν μια ευρύτερη κατηγορία αγαθών να πωλούνται από τους λιανοπωλητές, και να μειωθεί το κόστος λειτουργίας των λιανοπωλητών. Αυτό με τη σειρά του θα πρέπει να συμβάλει στη μείωση των τιμών και σε περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές.
- **Αγορά καυσίμων.** Για να καταστεί δυνατή η αναπροσαρμογή προς τα κάτω των τιμών, νομικές αλλαγές έχουν επιτρέψει, μεταξύ άλλων, σε μικρά πρατήρια καυσίμων να εισάγουν καύσιμα χωρίς να χρειάζεται να κατασκευάσουν μεγάλες εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων· και έχουν επιτρέψει σε ανεξάρτητους εμπόρους λιανικής πώλησης να αγοράζουν απευθείας από τα διυλιστήρια και να μεταφέρουν τα δικά τους καύσιμα. Οι φόροι επί του πετρελαίου κίνησης και του πετρελαίου θέρμανσης έχουν εξισωθεί. Θα προφυλαχθούμε από το λαθρεμπόριο και την απάτη με την εισαγωγή νέων μηχανισμών ελέγχου στη διανομή και τη λιανική πώληση των καυσίμων.
- **Υπηρεσίες μεταφορών.** Για να μειωθούν οι τιμές μεταφοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού μας κλάδου, έχουμε: (α) άρει τους περιορισμούς στην ενοικίαση σε φορτηγάκια και φορτηγά, και σε υπηρεσίες σοφέρ· και (β) επιτρέψει τις υπηρεσίες μεταφοράς με λεωφορεία από ξενοδοχεία και τουριστικά γραφεία με τη χρήση μικρών οχημάτων (λιγότερο από 12 θέσεις) και οργανωμένες περιηγήσεις με μικρά φορτηγά και οχήματα εκτός δρόμου.
- **Κλειστά επαγγέλματα** (Παράρτημα I.2). Η επισκόπησή μας σε προηγούμενες προσπάθειες αποκάλυψε τομείς στους οποίους απαιτούνται περαιτέρω και πιο φιλόδοξες προσπάθειες. Έχουμε επικεντρωθεί στην εξάλειψη των αντιφάσεων μεταξύ της ειδικής νομοθεσίας και του νόμου του 2011 (Ν. 3919/2011) σχετικά με τα επαγγέλματα, τις ελάχιστες αμοιβές για τις υπηρεσίες, καθώς και την υποχρεωτική χρήση των υπηρεσιών σε επιλεγμένα επαγγέλματα. Έχουμε αντιμετωπίσει επίσης μια νέα ομάδα 8 επαγγελμάτων και δραστηριοτήτων οικονομικής σημασίας (που συμπεριλαμβάνουν εκτελωνιστές, φορτοεκφορτωτές στα λιμάνια, τουριστικά γραφεία και ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα). Ως γενική αρχή, η κυβέρνηση έχει δεσμευθεί να μην επεκτείνει νέες αποκλειστικές δραστηριότητες σε συγκεκριμένα επαγγέλματα.

• **Έχουμε επίσης ορίσει αρκετά από τα επόμενα βήματα:**

- Αποτελεί δέσμευσή μας η απελευθέρωση όλων των κλειστών επαγγελμάτων έως το τέλος του 2012 σύμφωνα με τον νόμο του 2011 (3919/2011) για τα επαγγέλματα (**διαρθρωτικό ορόσημο**). Για να επιβεβαιώσουμε την πρόοδό μας σε αυτόν τον τομέα, ως τον Μάιο του 2013 θα ολοκληρώσουμε μία μελέτη που θα εξετάζει τον βαθμό στον οποίο έχουν απελευθερωθεί τα 20 μεγαλύτερα επαγγέλματα, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων σε σχέση με τους νεοεισερχόμενους και τις μεταβολές των τιμών.
- Θα ολοκληρώσουμε ένα νέο γύρο απελευθέρωσης των υπηρεσιών μεταφοράς μέχρι τα τέλη του Φεβρουαρίου 2013, με στόχο να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού μας τομέα. Θα αντιμετωπίσουμε τους περιορισμούς που επηρεάζουν τα αεροδρόμια, τα λιμάνια, την εγχώρια ακτοπλοϊα (ιδίως θέματα που αφορούν εργασιακές σχέσεις και δρομολόγια), και μεταξύ των υπεραστικών μετακινήσεων. Αντές οι διαδικασίες έχουν ξεκινήσει τον Οκτώβριο του 2012.
- Τέλος, οι τιμές αρκετών βασικών προϊόντων και υπηρεσιών είναι υψηλές στην Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες χώρες της ΕΕ, ιδίως εκείνων για δομικά υλικά (συμπεριλαμβανομένου του τσιμέντου και του χάλυβα). Ως εκ τούτου, χρησιμοποιώντας τη δέσμη εργαλείων του ΟΟΣΑ και με τη βοήθεια της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού και άλλες ρυθμιστικές αρχές, η κυβέρνηση θα εξετάσει τους περιορισμούς στους εν λόγω τομείς, καθώς επίσης και στους σημαντικούς κλάδους επεξεργασίας τροφίμων και τουρισμού. Θα ετοιμάσουμε μέχρι το τέλος Ιουνίου 2013 ένα σχέδιο δράσης για την προώθηση του ανταγωνισμού και τη διευκόλυνση της ευελιξίας των τιμών σε αυτούς τους κλάδους.

9. **Η κυβέρνηση θα επιταχύνει επίσης βελτιώσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ελλάδα.** Ενώ η Ελλάδα έχει περάσει πολλούς νόμους σε αυτόν τον τομέα, η συνολική κατάταξη μας στους δείκτες Doing Business παραμένουν σε μη αποδεκτά χαμηλά επίπεδα. Οι προτεραιότητές μας περιλαμβάνουν:

- **Αδειοδότηση και κανονισμός.** Η κυβέρνηση θα επικεντρωθεί στους ακόλουθους τρεις τομείς. Πρώτον, ως το τέλος Δεκεμβρίου 2012 θα απλοποιήσουμε περαιτέρω τις διαδικασίες για την ίδρυση επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων την αποδοχή της χρήσης μοντέλων καταστατικών εταιρειών, τον εξορθολογισμό του ελέγχου του ιστορικού των ιδρυτών της εταιρείας, καθώς και τη μείωση των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων των νέων εταιρειών, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ. Δεύτερον, θα δημοσιεύσουμε μέσα στο τέταρτο τρίμηνο του 2012 μία εθνική στρατηγική για τη διευκόλυνση του εμπορίου με δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα για την απλοποίηση των προ-τελωνειακών και των τελωνειακών διαδικασιών και την αύξηση στις βάρδιες εργασίας (το αεροδρόμιο της Αθήνας και το λιμάνι του

Πειραιά θα λειτουργούν 24 ώρες την ημέρα, 7 ημέρες την εβδομάδα ως το τέλος του Μαρτίου 2013 ). Τρίτον, ως το πρώτο τρίμηνο του 2013 θα ολοκληρώσουμε το νομικό πλαίσιο για την εφαρμογή των νόμων αδειοδότησης, ιδιαίτερα για τις βιομηχανικές δραστηριότητες και για τα περιβαλλοντικά έργα και δραστηριότητες. Για το τελευταίο που θα πιστοποιήσουμε οργανισμούς να εκδίδουν τις άδειες σύστασης και λειτουργίας και να καθορίζουν τις διαδικασίες και τα κριτήρια για την αδειοδότηση.

- **Δικαστική μεταρρύθμιση.** Θα συνεχίσουμε με μέτρα για τη μείωση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος. Θα αναπτύξουμε μέχρι τα τέλη του Ιανουαρίου 2013 ένα σχέδιο δράσης με συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση των εκκρεμών μη φορολογικών υποθέσεων. Κάθε τρίμηνο, αρχής γενομένης από τα τέλη Δεκεμβρίου 2012, θα δημοσιεύουμε μία έκθεση σχετικά με την πρόοδο της μείωσης των εκκρεμών υποθέσεων, και θα ενημερώνουμε το σχέδιο εργασίας για τη μείωση των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων (με προτεραιότητα στις περιπτώσεις που υπερβαίνουν το 1 εκατομμύριο €). Ξεχωριστά, για να ενημερώσουμε για τις προσπάθειές μας για τον εξορθολογισμό της δικαστικής διαδικασίας, ένα έγγραφο που περιγράφει τις βασικές προτάσεις για τις τροποποιήσεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας θα είναι έτοιμο μέχρι τα τέλη Μαρτίου 2013.
- **Επόμενα βήματα.** Με τη βοήθεια του ΟΟΣΑ θα εξετάσουμε τη νομοθεσία σε έναν αριθμό τομέων (συμπεριλαμβανομένων της γεωργίας, της ενέργειας, της αλιείας, και του φαρμακευτικού κλάδου, καθώς και των δημοσίων συμβάσεων) με στόχο τη μείωση του διοικητικού φόρτου. Με βάση τα πορίσματα των αξιολογήσεων αυτών, θα προτείνουμε έως τα τέλη Σεπτεμβρίου του 2013 τις αναγκαίες τροποποιήσεις του νομικού μας πλαισίου. Μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2013, θα παράγουμε επίσης μια πλήρη λίστα των προβληματικών φόρων και τελών, και θα εγκρίνουμε ένα σχέδιο για την ενσωμάτωσή τους στον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης (μαζί με τη σχετική δαπάνη), καθώς και για την εξάλειψη της πλειοψηφία τους με έναν ουδέτερο τρόπο για τον προϋπολογισμό στον προϋπολογισμό του 2014 (διαρθρωτικό ορόσημο).

10. **Η κυβέρνηση σκοπεύει να αξιοποιήσει τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας για την περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης:** Οι μεταρρυθμίσεις εργασίας που νιοθετήθηκαν τον Φεβρουάριο του 2012 στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν ήδη συμβάλει στη μείωση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Η κυβέρνηση θα συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις και θα τις εφαρμόσει ομοιόμορφα σε όλους τους τομείς στους οποίους εφαρμόζονται. Ωστόσο, το σύστημα κατώτατου μισθού στην Ελλάδα παραμένει περίπλοκο και αποσυνδεδεμένο από τις ευρύτερες συνθήκες της αγοράς εργασίας, ενώ το μη μισθολογικό κόστος της εργασίας παραμένει υπερβολικό, συμβάλλοντας στην πίεση για υπερβολικές ονομαστικές

μειώσεις των μισθών και στην τοποθέτηση εμποδίων για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Έχουμε συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών, καθώς και τα επόμενα βήματα προς ένα ισχυρότερο πλαίσιο εργασίας για την Ελλάδα:

- **Ως προαπαιτούμενη δράση για την αναθεώρηση (παράρτημα ΙΙ), η κυβέρνηση δημιούργησε ένα χρονοδιάγραμμα για τη μεταρρύθμιση του κατώτατου μισθού στην Ελλάδα.** Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, η κυβέρνηση θα θέσει σε εφαρμογή ένα μηχανισμό για τον ελάχιστο μισθό που θα εγκριθεί από το κοινοβούλιο μετά από πρόταση της κυβέρνησης (που πρέπει να γίνει μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες). Το σύστημα θα τεθεί σε ισχύ ως τα τέλη Μαρτίου 2013. Σε αυτό το σημείο, ο νόμιμος κατώτατος μισθός και τα επιδόματα ωρίμανσης θα ισούνται με τα επίπεδα που συμφωνήθηκαν κατά την έγκριση του προγράμματος, τον Μάρτιο του 2012 και θα παγώσουν σε αυτά τα επίπεδα. Δεν θα υπάρξουν άλλα επιδόματα. Οι συλλογικές συμβάσεις θα παραμείνουν ελεύθερες να καθορίσουν υψηλότερους μισθούς από το νόμιμο όριο που έθεσε η κυβέρνηση, και ελεύθερες να καθορίζουν επιδόματα διαφόρων ειδών, αλλά αυτές θα είναι δεσμευτικές μόνο για τους υπογράφοντες τις συμβάσεις. Ως το πρώτο τρίμηνο του 2014 η κυβέρνηση θα εκτιμήσει κατά πόσον ο μηχανισμός είναι επαρκής για την αντιμετώπιση της ανεργίας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, και αν είναι αρκετά απλό ώστε να διαχειρίζεται αποτελεσματικά από τις εταιρείες.
- **Για τη μείωση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας, θα προχωρήσουμε σε μια σειρά από ενέργειες:**
  - **Φορολογική επιβάρυνση.** Ως τις 30 Νοεμβρίου 2013, ως ένα νέο διαθρωτικό ορόσημο του προγράμματος, θα θεσπίσουμε νομοθεσία για τη μεταρρύθμιση του συστήματος εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για: (α) να διευρύνουμε τη βάση των εισφορών· (β) να απλουστεύσουμε το πρόγραμμα εισφορών στα διάφορα ταμεία· (γ) να μετατοπίσουμε τη χρηματοδότηση από τους προβληματικούς φόρους σε εισφορές· και (δ) να μειώσουμε τα ποσοστά εισφορών κατά μέσο όρο κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες (από τις τιμές που επικρατούν στις 30 Σεπτεμβρίου 2012). Οι μεταρρυθμίσεις θα εφαρμοστούν σταδιακά την 1η Ιανουαρίου, το 2014, το 2015 και το 2016 και θα είναι ουδέτερη από άποψη εσόδων και θα διατηρεί την αναλογιστική ισορροπία των διαφόρων ταμείων. Ως ενδιάμεσο βήμα, μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου 2013 θα ολοκληρώσουμε τις αναλογιστικές μελέτες των πιθανών αλλαγών και θα προτείνουμε ένα σχέδιο δράσης.
  - **Λοιπό μη μισθολογικό κόστος της εργασίας.** Ως προαπαιτούμενη δράση για την αναθεώρηση, η κυβέρνηση έχει θεσπίσει νομοθεσία για τη μείωση του λοιπού μη μισθολογικού κόστους της εργασίας. Οι αλλαγές θα φέρουν πιο κοντά την Ελλάδα στους εταίρους τους στην ΕΕ, και

περιλαμβάνει (παράρτημα II): (α) μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των συμβάσεων εργασίας στο πλαίσιο του συνολικού εβδομαδιαίου ορίου χρόνου εργασίας των 40 ωρών (που καλύπτουν το μέγιστο αριθμό εργάσιμων ημερών, ωρών εργασίας, περιορισμούς βάρδιας και αποχωρήσεων). (β) μείωση του διοικητικού φόρτου (σε σχέση με εκτεταμένες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και προέγκρισης των συμβάσεων εργασίας)· και (γ) μείωση του κόστους απόλυσης (με προστασία των κεκτημένων δικαιωμάτων στους υπάρχοντες εργαζομένους, υπόκεινται σε ανώτατο όριο).

- **Θα εργαστούμε για να ενισχύσουμε το δίχτυ ασφαλείας για εκείνους που έμειναν άνεργοι.** Όπως αναλύεται παρακάτω στο κεφάλαιο της δημοσιονομικής πολιτικής, η κυβέρνηση ενισχύει τα επιδόματα ανεργίας για να βοηθήσει στη μετρίαση οποιασδήποτε βραχυπρόθεσμης επίδρασης που οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας μπορεί να έχουν. Θα εργαστούμε επίσης για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της κατάρτισης και των προγραμμάτων εύρεσης εργασίας, με επίκεντρο τους νέους και τους μακροχρόνια άνεργους (και καλύτερη μόχλευση από τα διαθέσιμα διαρθρωτικά ταμεία για το σκοπό αυτό).
- **Επόμενα βήματα.** Ως γενική αρχή, δεσμευόμαστε για την αντιμετώπιση τυχόν υπόλοιπων χαρακτηριστικών της αγοράς εργασίας μας που υπολείπονται των καλύτερων ευρωπαϊκών πρακτικών. Ως πρώτο βήμα, μια ανεξάρτητη εκτίμηση της επιθεώρησης εργασίας θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2012, με ιδιαίτερη έμφαση στις αποτελεσματικές και αποδοτικές διαδικασίες ελέγχου για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Η κυβέρνηση θα χρησιμοποιήσει αυτό ως δεδομένο για να καθορίσει ένα σχέδιο δράσης για την εφαρμογή διαδικασιών για τον αποτελεσματικότερο εντοπισμό περιπτώσεων αδήλωτης εργασίας, καθώς και για την εξάλειψη των δραστηριοτήτων που αυξάνουν το διοικητικό κόστος για τις επιχειρήσεις, χωρίς να εξυπηρετούν ένα δικαιολογημένο στόχο της δημόσιας πολιτικής.

11. **Υπό το πρίσμα των σοβαρών προβλημάτων που είχαμε μέχρι σήμερα με την πλήρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, η κυβέρνηση θα ενισχύσει τη διαχείριση και τους μηχανισμούς παρακολούθησης στον τομέα αυτό.** Θα στελεχώσουμε πλήρως την διεύθυνση του σχεδιασμού, της διαχείρισης και της παρακολούθησης των μεταρρυθμίσεων στο Γραφείο του Πρωθυπουργού και θα δημοσιεύσουμε σε τριμηνιαία βάση δείκτες παρακολούθησης για κάθε πρωτοβουλία μεταρρύθμισης στην ιστοσελίδα της κυβέρνησης.

#### Γ. Αποκρατικοποιήσεις

12. **Αποτελεί προτεραιότητα της κυβέρνησης η επανεκκίνηση και η ενδυνάμωση του πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων στην Ελλάδα.** Η Ελλάδα ήταν πολύ αργή μέχρι σήμερα για την επίτευξη των οφελών που μπορούν να προκύψουν. Η μεταφορά περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα θα

βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και θα μειώσει τις τιμές και θα προσελκύσει τις αναγκαίες επενδύσεις. Επίσης, θα συμβάλει στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του προϋπολογισμού, θα μειώσει το δημόσιο χρέος, και θα βελτιώσει την ψυχολογία στην αγορά. Το πρόγραμμα στον τομέα αυτό καλύπτει τον εντοπισμό των περιουσιακών στοιχείων, τη μεταφορά τους στο Ταμείο Αποκρατικοποιήσεων, μέτρα για να ξεπεραστούν τα εμπόδια για τις πωλήσεις, καθώς και μέτρα για την ενίσχυση των θεσμών που εκτελούν το έργο.

13. **Έχουμε σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τον καθορισμό περιουσιακών στοιχείων για αποκρατικοποιήσεις** (Παράρτημα II). Ο κατάλογος περιλαμβάνει κρατικές επιχειρήσεις και συμβάσεις παραχώρησης στα τυχερά παιχνίδια, στις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, καθώς και στις υποδομές, και θα περιέχει επίσης στοιχεία ενεργητικού των τραπεζών, είτε στην κατοχή της κυβέρνησης ή που θα αποκτηθούν κατά τη διαδικασία της ανακεφαλαιοποίησης. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν εκτιμώμενη αξία € 26 δισεκατομμύρια. Επιπλέον, έχουμε εξετάσει 81.000 ακίνητα με εκτιμώμενη αξία γύρω στα 20 – 28 δισεκατομμύρια ευρώ. Ένα ενημερωμένο πλάνο αποκρατικοποιήσεων έχει παρουσιαστεί στο κοινοβούλιο στο πλαίσιο του ΜΠΔΣ 2012-16.

14. **Η κυβέρνηση έχει λάβει μέτρα για την επανεκκίνηση της διαδικασίας πώλησης.** Η εφαρμογή των επιλεγμένων βημάτων που ορίζονται στα παρακάτω σημεία θα είναι μια **προαπαιτούμενη δράση** για την αναθεώρηση (περισσότερες πληροφορίες στο παράρτημα III):

- **Μεταφορά στοιχείων του ενεργητικού.** Στο Ταμείο Αποκρατικοποιήσεων (ΤΑΠΠΕΔ) έχει δοθεί η πλήρης και άμεση κυριότητα των παγίων που δεν είναι ακίνητα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα III. Επίσης, του έχει δοθεί πλήρης και άμεση κυριότητα των ακινήτων περιουσιακών στοιχείων Κασσιόπη, και Αφάντου, των 28 κυβερνητικών κτιρίων που θα πωληθούν και επαναμισθωθούν, και του Αστέρα Βουλιαγμένης. Όλα τα υπουργεία και οι λοιποί αρμόδιοι φορείς θα παρέχουν το μητρώο ακινήτων τους στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας.
- **Νομικό πλαίσιο.** Για να προχωρήσουν οι συναλλαγές χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις, έχουμε: (α) άρει τους περιορισμούς στην ιδιωτική ιδιοκτησία και τον έλεγχο των επιχειρήσεων· και (β) ξεκινήσει τη διαδικασία για να επιτευχθεί η οριοθέτηση και άδειες χωροταξίας (ΕΣΧΑΔΑ) για δύο σχέδια αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας (Αφάντου και Κασσιόπη). Ως γενική αρχή, κατά την αποκρατικοποίηση του κάθε στοιχείου, θα τροποποιήσουμε όλες τις διατάξεις του νόμου (συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών σχέσεων) για να ευθυγραμμιστούν πλήρως με εκείνες του ιδιωτικού δικαίου.
- **Σύμβουλοι.** Έχουμε διορίσει όλους τους απαραίτητους συμβούλους για να προετοιμάσουν τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων για την περίοδο 2012-13.

- **Διαδικασία διαγωνισμού.** Το μερίδιο της κυβέρνησης στον ΟΠΑΠ, στα κρατικά λαχεία και στο Διεθνές Κέντρο Ραδιοτηλεόρασης (IBC) έχουν τεθεί για προσφορά επενδυτικού ενδιαφέροντος.

**15. Αναμένουμε σημαντική περεταίρω πρόοδο από εδώ και πέρα:** Θα εγκαθιδρύσουμε ένα ρυθμιστικό πλαίσιο για τις εταιρίες ύδρευσης (Δεκέμβριος 2012), τα αεροδρόμια (Ιανουάριος 2013), τα Κρατικά Λαχεία και τα λιμάνια (Απρίλιος 2013). Επιπρόσθετα, η Εγνατία Οδός θα δημοπρατηθεί μέχρι το Μάρτιο του 2013 και θα έχουμε πλήρως προσδιορίσει και περιγράψει 40 ακίνητα τα οποία περιλαμβάνουν τα σχέδια αποκρατικοποίησης για τις κατηγορίες ακινήτων 2 και 3. Αυτά τα 40 ακίνητα θα μεταφερθούν στο ΤΑΙΠΕΔ μέχρι το Μάρτιο του 2013. Θα προσδιορίσουμε και περιγράψουμε όλα τα εναπομείναντα περιουσιακά στοιχεία στο σύνολο των 3150 στοιχείων που έχουν προεπιλεγεί και προ-εκτιμηθεί από το ΤΑΙΠΕΔ. Θα μεταφέρουμε την πλήρη και άμεση ιδιοκτησία όλων των εμπορικά βιώσιμων περιουσιακών στοιχείων μεταξύ αυτών στο ΤΑΙΠΕΔ μέχρι το τέλος του 2013, στοχεύοντας σε 250 μεταφορές κάθε εξάμηνο αρχίζοντας από το Q1 2013. Δεν θα υπάρξει καμία μεταφορά ή παρακράτηση κανενός ακινήτου σε φορείς πέραν του ΤΑΙΠΕΔ, συμπεριλαμβανομένων των δήμων και του πρόσφατα ιδρυθέντος ταμείου στήριξης του ασφαλιστικού συστήματος η άλλου νομικού φορέα χωρίς την προηγούμενη διαβούλευση με και συμφωνία με το ΤΑΙΠΕΔ και την ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ, ή μέχρι τη στιγμή όπου τα περιουσιακά στοιχεία για την τροφοδότηση του σχεδίου αποκρατικοποιήσεων έχουν διασφαλιστεί.

**16. Η Κυβέρνηση δεσμεύεται να απομονώσει την διαδικασία αποκρατικοποίησεων από πολιτικές πιέσεις.** Η κυβέρνηση θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων αλλαγών στην υφιστάμενη νομοθεσία και/ή στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, για τη διαφύλαξη και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της λειτουργίας του ΤΑΙΠΕΔ, εάν υπάρχει μεγάλη απόκλιση στους στόχους για την πώληση περιουσιακών στοιχείων χάσει ουσιαστικά για δύο συνεχόμενα τρίμηνα. Για να εξασφαλίσουμε ότι το ΤΑΙΠΕΔ είναι υπόλογο στο ρόλο του, θα ενισχύσουμε τη διαφάνεια των λειτουργιών του. Για τον λόγο αυτό, το ΤΑΙΠΕΔ θα εκδώσει : (i) μια εξαμηνιαία επικαιροποίηση του σχεδίου ανάπτυξης των περιουσιακών στοιχείων η οποία θα περιλαμβάνει μια ανασκόπηση του χαρτοφυλακίου, με την περιγραφεί των στοιχείων που διαχειρίζεται για αποκρατικοποίηση, ένα χρονοδιάγραμμα για τις προγραμματιζόμενες δημοπρατήσεις και τα συνολικά προσδοκώμενα έσοδα για τον χρόνο αυτό και τον επόμενο και (ii) τριμηνιαίες εκθέσεις για τις ενέργειες του ταμείου προκειμένου να διευκολυνθούν οι αποκρατικοποιήσεις και χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς (που θα συμπεριλαμβάνουν τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, της κατάστασης ταμειακών ροών και τον ισολογισμού), όχι αργότερα από 60 μέρες μετά το πέρας κάθε ημερολογιακού τριμήνου.

**17. Έχουμε προσαρμόσει τους στόχους μας για τα έσοδα από αποκρατικοποίησεις ώστε να αντανακλώνται οι πρόσφατες καθυστερήσεις και η γενική επιδείνωση των τιμών των Ελληνικών περιουσιακών στοιχείων.** Αναμένουμε να πάρει περισσότερο χρόνο (πέρα από το 2020) για να

πραγματοποιηθεί το πλήρες ποσό των εσόδων των 50 δισεκατομμυρίων € αλλά θα προχωρήσουμε όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Περιμένουμε αθροιστικά (από τον Ιούνιο 2011) τουλάχιστο 5,9 δισεκατομμύρια € μέχρι το 2014, 10,5 δισεκατομμύρια € μέχρι το 2016 και 25,6 δισεκατομμύρια € μέχρι το 2020. Σε συνάφεια με αυτούς τους ταμειακούς στόχους, θα αποφύγουμε την πώληση περιουσιακών στοιχείων με αντάλλαγμα κρατικά ομόλογα. Θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε την πρόοδο μέσω τριμηνιαίων ενδεικτικών στόχων εσόδων, και μέσω ενός κριτηρίου απόδοσης για το τέλος Σεπτεμβρίου 2013. Στην έκτη αναθεώρηση του προγράμματος, θα προβούμε σε απολογισμό της προόδου μας, μέσα από μια ιδιαίτερη εξέταση των αποκρατικοποιήσεων.

#### **Δ. Πολιτικές χρηματοοικονομικού τομέα**

18. **Είναι πρωταρχικός σκοπός της κυβέρνησης να διασφαλίσει έναν βιώσιμο και επαρκώς κεφαλαιοποιημένο τραπεζικό τομέα.** Αυτό είναι αναγκαίοτητα για την στήριξη της μεσοπρόθεσμης ανάκαμψης της Ελλάδας. Η στρατηγική μας είναι να ανακεφαλαιοποιήσουμε τις τράπεζες διατηρώντας την προστασία για τους καταθέτες ως στόχο πολιτικής, να ελαχιστοποιήσουμε το δημοσιονομικό κόστος και να διατηρήσουμε τις τράπεζες υπό ιδιωτική ιδιοκτησία και έλεγχο στο μέγιστο δυνατό. Η στρατηγική μας συνίσταται σε 4 βασικούς πυλώνες: α) ανακεφαλαιοποίηση των βιώσιμων τραπεζών, β) ομαλή διευθέτηση των μη βιώσιμων τραπεζών, γ) αναδιάρθρωση των τραπεζών και δ) ενδυνάμωση της διακυβέρνησης, εποπτείας και κανονισμών.

19. **Έχουμε τώρα οριστικοποιήσει το πλαίσιο μας για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών**

- **Στρατηγική αξιολόγηση του τραπεζικού τομέα.** Η τράπεζα της Ελλάδος την ολοκλήρωσε τον Μάρτιο του 2012, βοηθούμενη από μία διεθνή συμβουλευτική εταιρία. Η μελέτη αξιολόγησε την βιωσιμότητα των τραπεζών βασιζόμενη σε ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια. Αυτή η μελέτη προσδιόρισε τέσσερις βασικές τράπεζες που αντιπροσωπεύουν περίπου το 75% του ενεργητικού του τραπεζικού τομέα.
- **Κεφαλαιακές ανάγκες.** Μέχρι το τέλος του 2012, θα ευθυγραμμίσουμε τους δείκτες κεφαλαίου μας στο ελάχιστο βασικό tier 1 ποσοστό του 9 τοις εκατό για τα στοιχεία ενεργητικού σταθμισμένου κινδύνου όπως τίθεται από την σύσταση της Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (EBA) για τα κεφαλαιακά αποθέματα. Οι τράπεζες θα πρέπει επίσης να εκπληρώσουν τις απαιτήσεις που έχουμε θέσει κάτω από τον πυλώνα II (να διατηρήσουν ένα 7 τοις εκατό βασικό κεφαλαιακό ποσοστό tier 1 για ένα σενάριο αντοχής τριετών δυσμενών συνθηκών). Για το σκοπό αυτό, η ΤτΕ έχει σαν **προαπαιτούμενη ενέργεια** ενημερώσει όλες τις τράπεζες για τις μεμονωμένες κεφαλαιακές ανάγκες και έχει ζητήσει να ολοκληρώσουν την διαδικασία αύξησης του κεφαλαίου τους μέχρι τον Απρίλιο του 2013. Αυτές οι κεφαλαιακές ανάγκες

λαμβάνουν υπόψη την επίπτωση του PSI, τις απώλειες αξίας των νέων ελληνικών κρατικών ομολόγων και τα αποτελέσματα της άσκησης αντοχής τριετούς ορίζοντα (η οποία έλαβε υπόψη τις προβλέψεις της black rock για τις πιστωτικές ζημιές και τα αποτελέσματα των μελλοντικών προ-προβλέψεων των τραπεζών). Η ΤτΕ θα δημοσιεύσει μια αναλυτική έκθεση πάνω στις κεφαλαιακές ανάγκες των μεμονωμένων τραπεζών, την διαδικασία επανακεφαλαιοποίησης και την ακολουθούμενη μεθοδολογία μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2012.

- **Διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης.** Το νομικό πλαίσιο για την ανακεφαλαιοποίηση έχει τεθεί σε εφαρμογή (**προαπαιτούμενη ενέργεια**). Η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης θα έχει τρία ευρεία βήματα:

- Αρχικά, το TXS θα παράσχει επαρκή χρήματα με τη μορφή κεφαλαίου γέφυρας ώστε να φέρει τις βασικές τράπεζες στο ελάχιστο κεφαλαιακό επίπεδο tier 1 του 9 τοις εκατό κάτω από τον πυλώνα 1 μέχρι το τέλος του 2012. Το TXS θα εκδώσει επίσης μια επιστολή δέσμευσης ώστε να συνεισφέρει στο 100 τοις εκατό των κεφαλαιακών αναγκών που απομένουν.
- Στο δεύτερο βήμα, μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2013, το TXS θα συνεισφέρει στο 100 τοις εκατό για τα οποιαδήποτε μετατρέψιμα εργαλεία που οι τράπεζες θα αποφασίσουν να εκδώσουν.
- Στο τρίτο στάδιο, μέχρι το τέλος Απριλίου 2013, οι βασικές τράπεζες θα ολοκληρώσουν την έκδοση δικαιωμάτων και οποιεσδήποτε μετοχές δεν έχουν απορροφηθεί από τον ιδιωτικό τομέα θα αποκτηθούν από την συνεισφορά του TXS στο σύνολο των κοινών μετοχών· όλες οι βασικές τράπεζες θα ικανοποιούν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που έθεσε η Τράπεζα της Ελλάδος (**διαρθρωτικό ορόσημο**).

Οι υπάρχοντες ή οι νέοι μέτοχοι θα έχουν τον έλεγχο των βασικών τραπεζών, με την προϋπόθεση ότι κρίνονται ικανοί και κατάλληλοι όπως ήδη προβλέπεται από το ρυθμιστικό πλαίσιο και έχουν συνεισφέρει όχι λιγότερο από το 10% στο κεφάλαιο το οποίο υπόκειται σε αύξηση με την έκδοση κοινών μετοχών. Ενώ οι υπάρχοντες μέτοχοι θα αραιωθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης, αυτοί ή οι νέοι μέτοχοι θα μπορούν να συμμετάσχουν στην έκδοση δικαιωμάτων και εάν υπάρχει υπέρβαση του ορίου του 10% συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, θα λάβουν ειδοποιήσεις ώστε να αποκτήσουν τις υπόλοιπες μετοχές από το TXS μέσα σε πέντε χρόνια.

- **Οι θυγατρικές έχουν ανακεφαλαιοποιηθεί από τις μητρικές τους τράπεζες.** Συμφωνίες έχουν επιτευχθεί πάνω στην απόκτηση της Εμπορικής και Γενικής από την Alpha Bank και την Τράπεζα Πειραιώς αντιστοίχως με σκοπό να επιτευχθεί περεταίρω εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος, προστατεύοντας παράλληλα το δημόσιο τομέα από δυνητικές απώλειες. Αναμένουμε την έγκριση αυτών των εξαγορών υπό την αίρεση της ολοκλήρωσης της

διαδικασίας του νομικού και οικονομικού ελέγχου. Αυτές οι εξαγορές δεν θα απαιτήσουν ενέσεις επιπρόσθετων δημόσιων χρημάτων.

- **Η στρατηγική επανακεφαλαιοποίησης για τις λοιπές υποκεφαλαιοποιημένες μη βασικές τράπεζες έχει επίσης οριστικοποιηθεί.** Η αξιολόγηση μας της στρατηγικής δείχνει ότι αυτά τα ιδρύματα είναι λιγότερο κατάλληλα σαν υποψήφια για να λάβουν κρατική χρηματοδότηση. Αυτές οι τράπεζες θα πρέπει να είναι πλήρως κεφαλαιοποιημένες μέχρι το τέλος Απριλίου του 2013. Μπορούν επίσης να συγχωνευτούν με άλλες τράπεζες εάν μπορούν να παρουσιάσουν ένα αξιόπιστο επιχειρηματικό σχέδιο, καλύψουν τις ανάγκες επανακεφαλαιοποίησης μέχρι τον Απρίλιο του 2013 και αντιμετωπίσουν όλες τις προκλήσεις βιωσιμότητας.
- 20. **Θα ολοκληρώσουμε την επίλυση των υποκεφαλαιοποιημένων τραπεζών μέχρι τον Ιούνιο 2013 και θα εγκαταστήσουμε ένα πλαίσιο διοίκησης των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών υπό ρευστοποίηση.**
- **Κρατικές Τράπεζες.** Η ΑΤΕ επιλύθηκε τον Ιούλιο 2012 μέσω μιας έγκαιρης διεξαχθείσας συναλλαγής P&A με την Τράπεζα Πειραιώς. Το τελικό κόστος επίλυσης θα καθοριστεί μετά από έναν εξωτερικό έλεγχο των μεταφερόμενων στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Πειραιώς έχει παρουσιάσει στην ΕΕ ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης για να καταδείξει ότι η νέα ενσωματωμένη τράπεζα θα ενισχύσει την βιωσιμότητά της και την αποτελεσματικότητα κόστους. Σχετικά με το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, έχουμε ξεκινήσει μια μεθοδική επίλυση με σκοπό να την πραγματοποιήσουμε μέσω μιας συναλλαγής P&A για να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2013 (**διαρθρωτικό ορόσημο**). Τέλος, θα ολοκληρώσουμε την αναδιάρθρωση της Νέας Proton μέχρι τα μέσα Μαΐου 2013 σε μια ανοιχτή πλειοδοτική διαδικασία υπό την αιγίδα του ΤΧΣ.
- **Άλλες υποκεφαλαιοποιημένες μη βασικές τράπεζες.** Εάν οι μέτοχοι ή οι νέοι επενδυτές δεν είναι σε θέση να υποστηρίξουν αυτά τα ιδρύματα όπως προβλέπεται παραπάνω μέχρι το τέλος Απριλίου 2013, σχεδιάζουμε να ολοκληρώσουμε την επίλυση αυτών των ιδρυμάτων όχι αργότερα από το τέλος Ιουνίου 13 μέσω συναλλαγής P&A με τις επαρκώς κεφαλαιοποιημένες τράπεζες ή, σαν δεύτερη καλύτερη επιλογή, την εγκαθίδρυση μίας τράπεζας γέφυρα (**διαρθρωτικό ορόσημο**). Για να αποτρέψουμε στρεβλώσεις και επισφαλείς τραπεζικές δραστηριότητες, η ΤτΕ έχει τοποθετήσει όλες τις υποκεφαλαιοποιημένες μη βασικές τράπεζες υπό αυξημένη εποπτεία.
- **Θα διασφαλίσουμε ότι τα στοιχεία ενεργητικού των τραπεζών υπό ρευστοποίηση διαχειρίζονται στη βάση των καλύτερων διεθνών πρακτικών.** Αυτό περιλαμβάνει και τα προβληματικά στοιχεία του ενεργητικού των τραπεζών που επιλύονται, ως τμήμα της διαδικασίας

αναδιάρθρωσης. Για το λόγο αυτό, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του 2013 η ΤτΕ θα δημοσιεύει μια μελέτη αξιολόγησης από έναν διεθνή εμπειρογνώμονα σχετικά με τις πολιτικές και διαδικασίες που απαιτούνται για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση των τραπεζικών στοιχείων ενεργητικού και της ανάκαμψης. Αυτή η μελέτη θα προσδιορίζει τις περιοχές που μπορούν αν ενδυναμωθούν περεταίρω ώστε να μεγιστοποιηθεί η συλλογή των δανείων και να βοηθήσει ώστε να μειωθούν τα κόστη τραπεζικής επίλυσης.

21. **Αναπτύσσουμε μια στρατηγική για να αντιμετωπίσουμε τις συνεχιζόμενες προκλήσεις για τις συνεταιρικές τράπεζες.** Μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του 2013, η ΤτΕ θα ολοκληρώσει την αξιολόγησή της για αυτόν τον κλάδο και θα εκδώσει την τελική έκθεση. Με βάση την έκθεση αυτή, μέχρι το τέλος Μαΐου 2013, θα καταθέσουμε μια αναλυτική στρατηγική για την υλοποίηση των προτάσεών της.

22. **Έχουμε αναθεωρήσει τις εκτιμήσεις μας για τους πόρους που απαιτούνται για την πλήρη επανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.** Με βάση την στρατηγική που περιγράφηκε παραπάνω, ακόμα εκτιμούμε ότι τα απαιτούμενα χρήματα θα είναι 50 δισεκατομμύρια €, τα οποία υπολογίζονται πλήρως για τις επικαιροποιημένες εκτιμήσεις του προγράμματος χρηματοδότησης. Δεν θα προβούμε σε καμία ενέργεια δημοσιονομικής πολιτικής για να αυξήσουμε αυτό το μερίδιο (και συγκεκριμένα, κανένα μέρισμα δεν θα συσσωρευτεί ή πληρωθεί στην Κυβέρνηση από τις προνομιούχες μετοχές μέχρι οι τράπεζες να γίνουν κερδοφόρες). Μία εφάπαξ πληρωμή 550 εκατομμυρίων € θα ληφθεί από τις τράπεζες το 2012 σε αντάλλαγμα για την παροχή κεφαλαίου γέφυρα, θα αποδοθεί στο ΤΧΣ και θα τοποθετηθεί στον ενδιάμεσο λογαριασμό του ΤΧΣ.

23. **Η Κυβέρνηση της Ελλάδας έχει καθιερώσει ένα πλαίσιο για να διασφαλίσει συνεχή αναδιάρθρωση και ενδυνάμωση του τραπεζικού συστήματος μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης.**

- **Οι τράπεζες που λαμβάνουν κρατική βοήθεια θα χρειαστεί να παράσχουν ξεκάθαρα και ρεαλιστικά επιχειρηματικά σχέδια (business plans) για την αναδιάρθρωσή τους:**

➤ **Επιχειρησιακή αναδιάρθρωση.** Σε συνέχεια της ανακεφαλαιοποίησης των βασικών τραπεζών και αυτών που είναι εκτός, όλα τα ιδρύματα θα πρέπει να ανανεώσουν τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους και να τα υποβάλουν προς έγκριση στην ΕΕ. Αυτά θα πρέπει να έχουν οριστικοποιηθεί μέχρι το τέλος Ιουνίου 2013· πάρα ταύτα, οι τράπεζες που αποκτούν άλλα ιδρύματα μέσω συναλλαγών P&A χρηματοδοτούμενες από το ΤΧΣ θα πρέπει να υποβάλουν τα αναθεωρημένα σχέδια μέχρι το τέλος Ιουλίου 2013 (**διαρθρωτικό ορόσημο**). Τα σχέδια αναδιάρθρωσης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το αναθεωρημένο μακροοικονομικό περιβάλλον έτσι όπως περιγράφεται στην πιο πρόσφατη αναθεώρηση του προγράμματος

προσαρμογής. Το ΤΧΣ θα παρακολουθεί συνεχώς την προσκόλληση των τραπεζών στα σχέδια αναδιάρθρωσης και θα αναφέρει την πρόοδο στην ΕΕ και την ΕΚΤ σε εξαμηνιαία βάση.

- **Επίλυση μη εξυπηρετούμενων δανείων.** Το ΤΧΣ θα ζητήσει από τις τράπεζες να αξιολογήσουν μέχρι τον Ιούνιο του 2013 εάν το υπάρχον πλαίσιο και οι πολιτικές για την αντιμετώπιση των προβληματικών στοιχείων ενεργητικού είναι αποτελεσματικές. Διεθνείς ειδικοί εμπειρογνώμονες θα πρέπει να προσκληθούν για να βοηθήσουν στην διαδικασία.
- **Χρηματοδότηση.** Σαν μέρος των νέων σχεδίων αναδιάρθρωσης, οι τράπεζες θα καθορίσουν τις προθέσεις τους για να διευρύνουν την χρηματοδοτική τους βάση και να μειώσουν συν τω χρόνω την εξάρτησή τους από την επείγουσα ρευστότητα που παρέχεται από την κεντρική τράπεζα. Η ΤτΕ, ακολουθώντας τις διαδικασίες και τους κανόνες του Ευρωσυστήματος, θα είναι σε ετοιμότητα να συνεχίσει να εκταμιεύει επαρκή και κατάλληλη ρευστότητα εγκαίρως, αν χρειαστεί.
- **Θα ενδυναμώσουμε το πλαίσιο αδυναμίας πληρωμής.** Σε συνεννόηση με το προσωπικό της ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ θα επανεξετάσουμε, μέχρι τον Ιανουάριο 2013, στη βάση των διεθνώς καλύτερων πρακτικών, το πλαίσιο αδυναμίας πληρωμής των νοικοκυριών και των μικρών επιχειρήσεων όπως επίσης και το πλαίσιο εξωδικαστικής διαβούλευσης μεταξύ των τραπεζών και των προβληματικών δανειοληπτών και θα ετοιμάσουμε μια αξιολόγηση η οποία θα προσδιορίζει περιοχές για βελτίωση. Ο σκοπός θα είναι να επιτευχθεί προβλέψιμη, ισότιμη και διαφανής κατανομή του κινδύνου μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών και η μεγιστοποίηση του οφέλους για την οικονομία γενικότερα. Μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2013, θα αναθεωρήσουμε, με τεχνική βοήθεια από διεθνείς ειδικούς, το υπάρχον πλαίσιο για την διευκόλυνση της διευθέτησης με υπερχρεωμένα νοικοκυριά που θα διατηρεί την τραπεζική φερεγγυότητα και την πιστωτική πειθαρχία, θα αποφεύγει την χρήση δημοσιονομικών πόρων για την προστασία των ιδιωτών δανειοληπτών και θα ελαχιστοποιεί των ηθικό κίνδυνο με το να επικεντρώνεται σε δανειστές που πράγματι έχουν ανάγκη. Θα αποφύγουμε να υποστηρίξουμε πρωτοβουλίες που θα υποβαθμίζουν την κουλτούρα πληρωμών στην Ελλάδα.
- **Επόμενα τεστ αντοχής.** Για να διασφαλιστεί ότι το σύστημα παραμένει επαρκώς κεφαλαιοποιημένο, η ΤτΕ θα διεξάγει μια νέα άσκηση αντοχής (stress test) μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2013, με βάση τα στοιχεία του τέλους Ιουνίου 2013, χρησιμοποιώντας μία μεθοδολογία που θα καθοριστεί σε διαβούλευση με το προσωπικό των ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ. (Προτείνουμε να

μετακινήσουμε το υπάρχων **διαρθρωτικό ορόσημο** για αυτήν την ενέργεια στη νέα αυτή ημερομηνία)

24. Δεσμευόμαστε ότι θα διασφαλίσουμε ότι το χρηματοοικονομικό σύστημα λειτουργεί με τις μέγιστες ασφαλιστικές δικλείδες για να εξασφαλιστεί σταθερότητα και συνεχής βιωσιμότητα.

- **Το ΤΧΣ θα ολοκληρώσει το νομικό και χρηματοοικονομικό έλεγχο (due diligence) των βασικών τραπεζών.** Αυτός, εκτός των άλλων, θα εστιάσει σε έναν έλεγχο της διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων και των δανείων προς τα σχετικά μέρη, της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού και της συγκέντρωσης κινδύνου και οποιαδήποτε ευρήματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τον επόπτη έχουν επικοινωνηθεί στην ΤτΕ (**προαπαιτούμενη ενέργεια**). Η ΤτΕ θα τα διευθετήσει άμεσα, συμπεριλαμβανομένης της αναστολής των ιδιωτών μετόχων (που θα τους εμποδίζει από το να συμμετέχουν στο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης της τράπεζας). Μέχρι το τέλος Μαρτίου 2013, οι τράπεζες θα υποβάλουν στην ΤτΕ σχέδια για την αντιμετώπιση των προσδιορισμένων αδυναμιών επιχειρησιακής διακυβέρνησης με σαφή χρονοδιαγράμματα για την πλήρη υλοποίηση μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2013.
- **Ελεγκτές θα τοποθετηθούν σε όλες τις τράπεζες υπό αναδιάρθρωση και θα υποβάλουν τριμηνιαίες αναφορές πάνω στην διακυβέρνηση και τις λειτουργίες, όπως επίσης και επί τούτω αναφορές ανάλογα με τις ανάγκες.** Οι ελεγκτές θα εργάζονται κυρίως υπό την διεύθυνση της ΕΕ, μέσα στους όρους αναφοράς που έχουν συμφωνηθεί με το προσωπικό των ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ και θα συνεργάζονται στενά με τους παρατηρητές της ΕΕ/ΕΚΤ στο ΤΧΣ και θα μοιράζονται τις αναφορές τους με το ΤΧΣ. Σε συνάφεια με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων, οι ελεγκτές θα είναι υπεύθυνοι για την επίβλεψη της υλοποίησης των σχεδίων αναδιάρθρωσης. Αυτό συμπεριλαμβάνει, εκτός των άλλων, την επιβεβαίωση της ορθής διακυβέρνησης και της χρήσης κριτηρίων εμπορικής βάσης σε βασικές αποφάσεις πολιτικής ακόμα και εν τη απουσίᾳ ενός εγκεκριμένου σχεδίου αναδιοργάνωσης. Οι ελεγκτές θα παρακολουθούν στενά τις εργασίες των τραπεζών και θα έχουν μόνιμη πρόσβαση στα πρακτικά των συνεδριάσεων των ΔΣ και θα είναι παρατηρητές στις εκτελεστικές επιτροπές και άλλες κρίσιμες επιτροπές, συμπεριλαμβανομένης και της επιτροπής εκτίμησης κινδύνου και της επιτροπής λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου. Οι ελεγκτές αυτοί, θα είναι μία σεβαστή διεθνής συμβουλευτική ή ελεγκτική εταιρία (που θα συμπεριλαμβάνει την συμμετοχή συνεργατών και διευθυντών που εδρεύουν στην αλλοδαπή) η οποία θα

πρέπει να έχει εγκριθεί από την ΕΕ επί τη βάσει των ικανοτήτων της, της ανεξαρτησίας της από τις τράπεζες και της απουσίας οποιασδήποτε δυνητικής σύγκρουσης συμφερόντων. Θα συμφωνήσουμε στους όρους αναφοράς με το προσωπικό των ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ και αυτό θα επικοινωνήσει στις τράπεζες μαζί με τις οδηγίες προς τους ελεγκτές ώστε να ξεκινήσουν δουλειά όχι αργότερα από τα μέσα Ιανουαρίου 2013. (**Προαπαιτούμενη ενέργεια**)

- **Θα διασφαλίσουμε επαρκή πληροφόρηση σχετικά τις εργασίες του ΤΧΣ και θα ενδυναμώσουμε τον ρόλο των παρατηρητών της ΕΕ και της ΕΚΤ σχετικά με την πρόσβαση στην πληροφόρηση στο ΤΧΣ.** Ξεκινώντας από το τέλος Ιανουαρίου 2013, το ΤΧΣ θα αρχίσει να δημοσιεύει σε εξαμηνιαία βάση αναφορά πάνω στις κύριες δραστηριότητές του. Σαν **προαπαιτούμενη ενέργεια**, έχουμε τροποποιήσει τον εσωτερικό κανονισμό του ΤΧΣ ώστε να αναφέρεται ρητώς ότι το ΔΣ του ΤΧΣ, συμπεριλαμβανομένων και των παρατηρητών της ΕΕ και της ΕΚΤ, θα πρέπει να είναι ενημερωμένο για όλες τις αποφάσεις των βασικών τραπεζών που έχουν επίπτωση πάνω στα δικαιώματα του ΤΧΣ ως μετόχου ή επενδυτή. Αυτή η πληροφόρηση, από την στιγμή που θα ληφθεί και δια μέσου του διευθύνοντος συμβούλου του ΤΧΣ, θα πρέπει να παρασχεθεί το αργότερο μια μέρα πριν την συνάντηση του ΔΣ του ΤΧΣ που συζητάει τις αποφάσεις της τράπεζας.
- **Θα εξασφαλίσουμε ισότιμη διακυβέρνηση στις επιχειρηματικές δραστηριότητες των βασικών τραπεζών.** Μέχρι το τέλος Μαρτίου 2013, το ΤΧΣ θα δημοσιεύσει πλαίσια σχέσης με την κάθε τράπεζα στη βάση των καλύτερων διεθνών πρακτικών, με σκοπό να ορίσει τις αρμοδιότητες των διευθυντών των τραπεζών και των μελών του ΔΣ καθώς και του ρόλου του ΤΧΣ ως μετόχου, διασφαλίζοντας ότι οι βασικές τράπεζες λειτουργούν σε εμπορική βάση. Ένα προσχέδιο για συζήτηση βασισμένο στις διεθνείς καλύτερες πρακτικές θα αναπτυχθεί μαζί με το προσωπικό της ΕΕ/ΕΚΤ και του ΔΝΤ έως το τέλος Ιανουαρίου 2013.

25. **Με σκοπό την προσαρμογή της εποπτείας ελληνικού τραπεζικού τομέα στο μεταβαλλόμενο τραπεζικό περιβάλλον, κάνουμε περεταίρω σημαντικά βήματα.**

- **Ανανέωση του εποπτικού μοντέλου.** Η ΤτΕ θα ολοκληρώσει μια αξιολόγηση της εποπτικής της προσέγγισης υπό το φώς των νέων προκλήσεων, μέχρι το τέλος Ιουνίου 2013 με τεχνική βοήθεια που θα παρέχεται από έναν ειδικό στην τραπεζική εποπτεία. Βασικές βελτιώσεις θα συμπεριλαμβάνουν: (i) τον επαναπροσδιορισμό της μη επιτόπιας αναλυτικής ικανότητας αξιολόγησης των επιχειρηματικών

μοντέλων των βασικών τραπεζών και της ικανότητας του ελέγχου και της κριτικής ανάλυσης της υλοποίησης των επιχειρηματικών τους σχεδίων και της κατεύθυνσης που μπορούν να πάρουν οι τράπεζες ; (ii) την ανανέωση των επιτόπιων διαδικασιών εποπτείας και προληπτικής νομοθεσίας υπό το φόρο των ευρημάτων της συνεχιζόμενης αξιολόγησης και (iii) ένα σχέδιο δράσης για την παρακολούθηση της συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου, σύμφωνα με τις διεθνείς καλύτερες πρακτικές, όπως η ενδυνάμωση της παρακολούθησης μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με τους ιδιοκτήτες της τράπεζας) μέχρι το τέλος Ιουλίου 2013.

- **Τυποποίηση της αποκάλυψης της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού.** Για την βελτίωση της πληροφορίας που είναι διαθέσιμη σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών, των προβλέψεων και της αναγνώρισης εσόδων, η ΤτΕ και η Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα εκδώσουν οδηγίες σε συνάφεια με τις αρμοδιότητές τους αντιστοίχως ώστε να ευθυγραμμίσουν τις πρακτικές αποκάλυψης με τις διεθνείς καλύτερες πρακτικές. Αυτό είναι ιδιαίτερως σχετικό αναφορικά με τον λογιστικό χειρισμό των προβλέψεων και την αναφορά των αναδιαρθρωμένων δανείων. Μέχρι το τέλος Αυγούστου 2013 με την βοήθεια μίας κορυφαίας συμβουλευτικής εταιρίας, αυτές οι πρακτικές θα αξιολογηθούν συγκριτικά με αυτές που ακολουθούν τα καλύτερα ευρωπαϊκά ιδρύματα και θα αντανακλαστούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των τραπεζών στο τέλος του 2013.
- **Ανάληψη μιας αξιολόγησης για τις Βασικές Αρχές της Βασιλείας (BAB).** Θα αιτηθούμε στο ΔΝΤ να αναλάβει μια αυτόνομη αξιολόγηση μέχρι το τέλος του 2014. Η ΤτΕ θα προετοιμάσει προκαταβολικά (μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2014) μια αυτό-αξιολόγηση για την συμμόρφωση με τις BAB με την συνδρομή ανεξάρτητων ειδικών.
- **Αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών.** Θα αναπτύξουμε και θα δημοσιεύσουμε ένα μνημόνιο κατανόησης το οποίο θα καθορίζει την σχέση του ΤΧΣ ως μετόχου και τον ρόλο της ΤτΕ σχετικά με την εποπτεία των τραπεζών που έχουν λάβει κρατική βοήθεια.

## E. Δημοσιονομική Πολιτική

26. **Η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να φέρει το δημοσιονομικό έλλειμμα σε βιώσιμη θέση κατά τρόπο δίκαιο και κοινωνικά ισορροπημένο.** Παραμένουμε δεσμευμένοι στο να επιτύχουμε μεσοπρόθεσμα πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης της τάξης του 4½ τοις εκατό του ΑΕΠ και να υλοποιήσουμε το δημοσιονομικό σύμφωνο της ΕΕ από εκεί και πέρα. Εντούτοις, η μεγαλύτερη από την αναμενόμενη ύφεση καλεί για επανεξέταση του ρυθμού δημοσιονομικής προσαρμογής, επιμηκύνοντας χρονικά την εφαρμογή των δημοσιονομικών μέτρων. Όπως προβλέπεται από τον Διευρυμένο Πιστωτικό Μηχανισμό (ΔΠΙΜ), έχουμε καθορίσει την δημοσιονομική στρατηγική μας.

27. **Η πορεία δημοσιονομικής μας προσαρμογής έχει επιμηκυνθεί ώστε να βοηθήσει να είναι πιο ήπια η επίπτωση της ύφεσης.** Οι αναθεωρημένοι μας στόχοι για το πρωτογενές έλλειμμα της γενική κυβέρνησης περιλαμβάνουν ένα έλλειμμα 1½ τοις εκατό του ΑΕΠ για το 2012 και μία σταθερή βελτίωση στο πρωτογενές αποτέλεσμα από εκεί και πέρα – κατά 1½ κάθε χρόνο μέχρι το 2016. Σε ονομαστικούς όρους, αναμένουμε το συνολικό αποτέλεσμα να βελτιωθεί από ένα έλλειμμα της τάξης των 13,8 δισεκατομμυρίων € το 2012 σε ένα έλλειμμα 8,9 δισεκατομμυρίων € το 2013 και σε ένα καταληκτικό έλλειμμα 1,3 δισεκατομμυρίων € το 2016. Ο ρυθμός της δημοσιονομικής προσαρμογής θα επιταχυνθεί στο βαθμό που δεν επιτευχθούν οι στόχοι αποκρατικοποιήσεων και έχουμε λιγότερη διαθέσιμη χρηματοδότηση (κατά το ήμισυ του ελλείμματος αποκρατικοποιήσεων, μέχρι € 1 δισ. επιπλέον προσαρμογή ανά έτος).

28. **Η νέα δημοσιονομική μας πορεία και το διαφορετικό μακροοικονομικό υπόβαθρο έχουν επιπλοκές για το σύνολο και την διάρκεια των απαιτούμενων μέτρων.** Τα απαιτούμενα μέτρα τώρα υπολογίζονται σε 13 δισεκατομμύρια € για την περίοδο 2013-2014, και συνίστανται σε 3 δισεκατομμύρια € για να αντικαταστήσουν προηγούμενα συμφωνηθέντα μέτρα που η απόδοσή τους μειώνεται και καθαρά 10½ δισεκατομμύρια σε νέα μέτρα. Λαμβάνοντας υπόψη την κυκλική ανάκαμψη και ανάλογα με την επιτυχία μας σε σχέση με την βελτίωση της κυβερνητικής αποτελεσματικότητας, ίσως χρειαστούμε 2-4 δισεκατομμύρια € σε μέτρα για να κλείσουμε το κενό κατά την διάρκεια 2015-2016 (βλ. παράγραφο 32). Το ποσό για το 2013-2014 είναι μεγαλύτερο από ότι περιμέναμε την στιγμή της έγκρισης του προγράμματος και αντανακλά την μεγαλύτερη και βαθύτερη κρίση όπως επίσης και τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση προηγούμενων μέτρων και πιέσεις από την πλευρά των δαπανών υγείας. Χωρίς την επιμήκυνση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής, τα μέτρα που απαιτούνται για το 2013-2014 υπολογίζονται σε 20 δισεκατομμύρια € (συμπεριλαμβάνοντας 13 δισεκατομμύρια € για το 2013).

29. **Η στρατηγική μας για την προσαρμογή στοχεύει σε γνωστά διαρθρωτικά προβλήματα της λειτουργίας της γενικής κυβέρνησης:**

- Πρώτα και κυριότερα χρειαζόμαστε να βελτιώσουμε τη συλλογή των εσόδων για να διασφαλίσουμε ότι το βάρος της προσαρμογής μοιράζεται δίκαια μεταξύ του ελληνικού πληθυσμού. Συνεπώς, η Κυβέρνηση έχει υιοθετήσει μία

εκτενή στρατηγική αναμόρφωσης της φορολογικής διοίκησης την οποία ήδη εφαρμόζουμε και την οποία εξηγούμε αναλυτικά στο επόμενο τμήμα. Θα στοχεύσουμε σε κέρδη εσόδων από αυτήν την πηγή της τάξης του 1½ του ΑΕΠ, τα πλήρη αποτελέσματα της οποίας αναμένονται να υλοποιηθούν σταδιακά μέχρι το 2016.

- Κατά δεύτερο λόγο, η στρατηγική επικεντρώνεται στην **βελτίωση της κυβερνητικής αποτελεσματικότητας**. Έχουμε ήδη μειώσει τα λειτουργικά έξοδα της κεντρικής κυβέρνησης τα τελευταία 2 χρόνια αλλά υπάρχει ακόμα περιθώριο για περεταίρω περικοπές και μείωσης της σπατάλης, ιδίως στον κλάδο της υγείας. Παραμένει επίσης η αναποτελεσματικότητα στις παρυφές τις γενικές κυβέρνησης – τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, τους δήμους, τις δημόσιες επιχειρήσεις που δεν έχουν πλήρως εναρμονιστεί με την προσπάθεια προσαρμογής. Αυτή η προσπάθεια αντιμετώπισης της αναποτελεσματικότητας θα χρειαστεί μεταβολές στο υψηλό επίπεδο της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα.
- Τρίτον, η στρατηγική στοχεύει στη **μείωση των δαπανών αυτών που αυξήθηκαν δυσανάλογα πριν από την κρίση**. Παρά τα μέτρα που έχουν ληφθεί το 2010, η δαπάνη για συντάξεις ως ποσοστό του ΑΕΠ παρέμεινε υψηλή συγκριτικά με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Έτσι, έπρεπε να την μειώσουμε στα επίπεδα που η Ελλάδα μπορεί να χρηματοδοτεί εσωτερικά αλλά θα έπρεπε να αποφύγουμε μειώσεις οι οποίες θα έχουν δυσανάλογο βάρος για τους πλέον ευάλωτους. Επιπρόσθετα, οι περισσότερες κοινωνικές μεταβιβάσεις δεν είναι στοχευμένες προς τα πιο φτωχά τμήματα της κοινωνίας. Εφόσον νομοθετήθηκαν, θα τις επανεστιάσουμε και θα αυξήσουμε την αποτελεσματικότητά τους στην μείωση της φτώχιας.
- Τέταρτον, είμαστε διατεθειμένοι να καθιερώσουμε ένα **πιο αποτελεσματικό φορολογικό σύστημα**. Χρειαζόμαστε να αυξήσουμε την φορολογική βάση με το να κλείσουμε τις τρύπες και να τροποποιήσουμε τις φοροαπαλλαγές κατά τέτοιο τρόπο ώστε και να αυξηθούν τα έσοδα αλλά και να γίνει το φορολογικό σύστημα πιο δίκαιο και πιο ισότιμο. Αναμένουμε αυτή η προσπάθεια να βιοηθήσει επίσης τις προσπάθειές μας για συλλογή φόρων με το να αποτρέψει τις δηλώσεις που είναι μικρότερες από την πραγματικότητα.

30. **Χτίζοντας πάνω στην στρατηγική αυτή, το πακέτο προσαρμογής μας μέχρι το 2014 εστιάζει κυρίως σε μόνιμα μέτρα μείωσης δαπανών.** Το 2013 χρειάζεται να λάβουμε μέτρα ύψους 9,2 δισεκατομμυρίων € και αναγνωρίζουμε ότι η μείωση στο μισθολογικό κόστος του δημοσίου, τις συντάξεις και τις κοινωνικές μεταβιβάσεις που περιλαμβάνονται σε αυτό το πακέτο (6 δισεκατομμύρια €) είναι απαραίτητα για την αξιοπιστία του. Η ψήφιση του προϋπολογισμού του 2013 και του επικαιροποιημένου μεσοπρόθεσμου θα είναι **προαπαιτούμενη ενέργεια** για την αξιολόγηση και η νιοθέτηση ενός πακέτου δημοσιονομικών μέτρων από τους τομείς

που παρατίθενται στα σημεία παρακάτω θα είναι επίσης **προαπαιτούμενη ενέργεια** για την αξιολόγηση (βλέπε το παράρτημα V για μια λεπτομερή περιγραφή των μέτρων).

- **Μισθοδοσία δημοσίου τομέα.** Στοχεύουμε να μειώσουμε το μισθολογικό κόστος, πλην φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, κατά 1,5 δισεκατομμύρια € από το 2012 μέχρι το 2014:

- **Μισθός δημοσίων υπαλλήλων :** Έχουμε προσαρμόσει το μισθολόγιο για τα ειδικά καθεστώτα με εφαρμογή από την 1<sup>η</sup> Αυγούστου 2012. Έχουμε μειώσει το μισθολογικό κόστος που σχετίζεται με θέσεις εκλεγμένων και θα καταργήσουμε τα εποχικά δώρα και την πληρωμή επιδομάτων απόδοσης στον δημόσιο τομέα. Τέλος, θα υιοθετήσουμε νομοθεσία για να ευθυγραμμίσουμε το μισθολόγιο των υπαλλήλων της Βουλής με το νέο μισθολόγιο για τους κρατικούς υπαλλήλους.
- **Μεταρρύθμιση δημόσιας διοίκησης.** Για την επίτευξη ενός πιο λιτού και πιο αποτελεσματικού κράτους, έχουμε ξεκινήσει μια ενδελεχή αξιολόγηση των διοικητικών δομών και του προσωπικού. Θα συνδυάσουμε αυτήν την αξιολόγηση με κινητικότητα, μειώσεις προσωπικού και μείωση στις συμβάσεις ορισμένου χρόνου, πειθαρχικές διαδικασίες και υποχρεωτικές απολύσεις. Αυτό θα μας βοηθήσει να μειώσουμε το προσωπικό του δημοσίου τομέα κατά 150.000 μέχρι το 2015 σε σχέση με τα επίπεδα του 2010, αφήνοντας παράλληλα χώρο για προσλήψεις προσωπικού με σημαντικά προσόντα ώστε να βοηθήσουν σε εξειδικευμένες λειτουργίες της κυβέρνησης. Τα βασικά συστατικά στοιχεία για αυτό περιλαμβάνουν :
  - **Μία ενδελεχής αξιολόγηση.** Το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης θα ολοκληρώσει μια λειτουργική αξιολόγηση για τα υπουργεία, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων στελέχωσης μέχρι τον Ιανουάριο 2013 και ατομικές αξιολογήσεις απόδοσης του προσωπικού μέχρι το τέλος του 2013. Αυτή η μεταρρυθμιστική διαδικασία θα επεκταθεί και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και στην περιφερειακή και δημοτική διοίκηση το 2013. Θα προσδιορίσει φορείς προς συγχώνευση ή κλείσιμο, πλεονάζον προσωπικό, υπαλλήλους χωρίς επαρκή προσόντα για τη θέση τους, και ανοιχτές θέσεις που χρειάζονται νέο προσωπικό.
  - **Κινητικότητα και αποχωρήσεις.** Θα επιδιωχθεί κλείσιμο φορέων και κατάργηση θέσεων που πλεονάζουν και όλοι οι υπάλληλοι που επηρεάζονται είτε θα μεταφερθούν στο πρόγραμμα κινητικότητας είτε θα απομακρύνονται. Όσον

αφορά αυτούς που μεταφέρονται στο πρόγραμμα κινητικότητας, οι εργαζόμενοι που επηρεάζονται θα αμείβονται για έτος με μειωμένες αποδοχές. Ο στόχος μας είναι να τοποθετηθούν 27.000 εργαζόμενοι σε αυτό το πρόγραμμα μέχρι το τέλος του 2013. Αν δεν μπορέσουν να βρουν μια νέα θέση στο δημόσιο τομέα, θα χρειαστεί να μεταπηδήσουν στον ιδιωτικό τομέα. Για την διευκόλυνση της ανανέωσης του εργατικού δυναμικού του δημοσίου τομέα, αναμένουμε ένα μεγάλο μέρος αυτών που μπαίνουν σε αυτό το πρόγραμμα τελικά να μεταβούν στον ιδιωτικό τομέα, κυρίως μέσω υποχρεωτικών αποχωρήσεων. Αναμένουμε να ολοκληρωθούν τα σχέδια για τη στελέχωση των υπουργείων μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου 2013, και θα χρησιμοποιήσουμε αυτά τα σχέδια για τον εντοπισμό περισσευούμενων θέσεων και εργαζομένων, και σε αυτή τη βάση θα θέσουμε τριμηνιαίους στόχους για υποχρεωτικές εξόδους ως το τέλος του 2014 (προτείνεται ως νέο **διαρθρωτικό ορόσημο**).

- **Σχέδια και έλεγχοι προσλήψεων.** Για να διασφαλίσουμε ότι οι προσπάθειές μας να ανασυντάξουμε και να μειώσουμε το προσωπικό είναι αποτελεσματικές, θα λάβουμε μέτρα για να βελτιστοποιήσουμε τις προσλήψεις. Θα περιορίσουμε τις αυτόματες πηγές προσλήψεων με το να μειώσουμε την εισαγωγή στις σχολές του δημοσίου κατά 30%, να αποσύρουμε την εργασιακή βεβαιότητα για τους καθηγητές του ιδιωτικού τομέα και με το να βάλουμε ρήτρα λήξης ισχύος στην υπάρχουσα λίστα με τους επιλέξιμους αποφοίτους. Θα διατηρήσουμε τα σχέδια προσλήψεών μας επικαιροποιημένα για να ενημερώσουμε σχετικά με απαιτήσεις για κρίσιμα προσόντα. Εάν δεν μπορέσουμε να πετύχουμε τους στόχους για μειώσεις προσωπικού, παρά τους ελέγχους προσλήψεων, θα αυξήσουμε τις στοχευμένες απολύσεις.
- **Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση.** Παρά το ότι η πρόσφατη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση διευθέτησε μακροχρόνια θέματα, οι βραχυπρόθεσμες πιέσεις παραμένουν υψηλές, με τις συντάξεις να συνεχίζουν να αυξάνουν ως ποσοστό του κατά κεφαλή ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, θα λάβουμε τα ακόλουθα μέτρα από την Ιη Ιανουαρίου 2013, τα οποία θα αποδώσουν 5,2 δισεκατομμύρια € κατά τη διάρκεια του 2013-14: (i) θα εισαχθούν δίκαιοι αναλογιστικοί κανόνες για τις εφάπαξ συντάξεις, (ii) θα εισάγουμε μια προοδευτική μείωση στα μηνιαία εισοδήματα συντάξεων πάνω από τα 1000 ευρώ, (iii) θα εξαλειφθούν τα εποχικά μπόνους για τις επικουρικές και κύριες συντάξεις και (iv) θα μειωθούν οι αυξήσεις των συντάξεων εξαιτίας της αυτόματης μισθολογικής προαγωγής για αυτές που αναπροσαρμόζονται με τους μισθούς των ειδικών

καθεστώτων. Επιπρόσθετα, θα αυξήσουμε τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης στα 67 και θα αναστείλουμε το δικαίωμα συνταξιοδότησης κατά 2 έτη σε όλες τις περιπτώσεις ακόμη και σε αυτή της πρόωρης συνταξιοδότησης. Σαν ένα βήμα που θα βοηθήσει στο να μπορέσουμε να προσδιορίσουμε το συνολικό εισόδημα των συνταξιούχων, θα ολοκληρώσουμε το εθνικό μητρώο συντάξεων και θα επιβάλλουμε κυρώσεις στα ταμεία που δεν παρέχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση για αυτό.

- **Καλύτερη στόχευση στις κοινωνικές δαπάνες.** Η μεταρρυθμιστική μας ατζέντα αναμένεται να αποδώσει καθαρή εξοικονόμηση της τάξης των 0,6 επί τοις εκατό του ΑΕΠ.

- **Δαπάνες Υγείας.** Θα συνεχίσουμε να μειώνουμε τις δημόσιες φαρμακευτικές δαπάνες προς το 1 τοις εκατό του ΑΕΠ, όπως συμβαίνει και σε άλλες χώρες της ΕΕ. Με αυτή την έννοια, θα ενεργοποιήσουμε το μηχανισμό ανάκτησης (claw back) που διατηρεί τη μη νοσοκομειακή δαπάνη εντός ορίων του προϋπολογισμού. Για το 2013, θα: (i) αναθεωρήσουμε τη συμμετοχή; (ii) θα περιορίσουμε την είσοδο μη γενοσήμων φαρμάκων στη θετική λίστα και θα επεκτείνουμε τα μη συνταγογραφούμενα φάρμακα (iii) θα μειώσουμε περαιτέρω τη τιμή των μη κατοχυρωμένων από άδειες και των γενοσήμων φαρμάκων, (iv) θα μειώσουμε το μέσο περιθώριο κέρδους των φαρμακοποιών στο 15 τοις εκατό, (v) θα μειώσουμε τα λειτουργικά έξοδα των νοσοκομείων (και θα συγχωνεύσουμε τις υποχρησιμοποιούμενες εγκαταστάσεις), (vi) θα αυξήσουμε τις συνδρομές των αγροτών για την υγειονομική τους περίθαλψη, και (vii) θα αναθεωρήσουμε το πακέτο παροχών που παρέχεται από τον ΕΟΠΥΥ.
- **Άλλα προγράμματα κοινωνικών παροχών.** Βασιζόμενοι στις συμβουλές της τεχνικής βιοήθειας, σκοπεύουμε να εισάγουμε ένα καλοσχεδιασμένο σύστημα εισοδηματικών κριτηρίων που θα μειώνει τη δαπάνη κατά 0,2 τοις εκατό του ΑΕΠ. Τα συγκεκριμένα μέτρα περιλαμβάνουν: (i) αντικατάσταση διαφόρων μη στοχευμένων οικογενειακών παροχών και επιδομάτων με ένα οικογενειακό πρόγραμμα παροχής επί τη βάσει εισοδηματικών κριτηρίων. (ii) μειώσεις στα ειδικά και εποχικά επιδόματα ανεργίας για συγκεκριμένα επαγγέλματα και γεωγραφικές περιοχές και, (iii) αύξηση της ηλικίας καταλληλότητας και των εισοδηματικών κριτηρίων για τα επιδόματα κοινωνικής αλληλεγγύης.
- **Βελτιώσεις στην αποδοτικότητα.** Εντός της γενικής κυβέρνησης, αναμένουμε να πραγματοποιηθούν εξοικονομήσεις από τις μειώσεις των επιχορηγήσεων στα πολιτικά κόμματα, τον εξορθολογισμό των λειτουργικών

δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων, τις μειώσεις σε επενδύσεις χαμηλής προτεραιότητας, και από ένα γενικό εξορθολογισμό του εκπαιδευτικού συστήματος (κυρίως για τα τριτοβάθμια ιδρύματα). Αυτά θα αποδώσουν μια εξοικονόμηση περίπου 0,7 δισεκατομμύρια €. Έχουμε επίσης μειώσει τις μεταβιβάσεις σε δημόσιους φορείς εκτός της γενικής κυβέρνησης, παράλληλα με τις προσπάθειες μείωσης των υπερβολικών δαπανών για επενδύσεις. Για τους δήμους σχεδιάζεται μια μείωση της τάξεως των 0,2 δισεκατομμυρίων €, για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού τομέα 0,3 δισεκατομμύρια €, και για τις ΔΕΚΟ 0,3 δισεκατομμύρια €. Αυτές οι περικοπές θα υποστηρίζονται από ισχυρότερα δημοσιονομικά πλαίσια (θα συζητηθούν παρακάτω). Τέλος, για τον περιορισμό ενδεχόμενων κινδύνων στο τομέα της ενέργειας, θα πάρουμε μέτρα όπως την επιβολή μιας εισφοράς αλληλεγγύης στους παρόχους ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και, σαν συνέχεια, την εισαγωγή κινήτρων για τον έλεγχο του κόστους των νέων συμβολαίων όπως η απαίτηση εγγύησης για υφιστάμενα συμβόλαια για τα οποία δεν έχει γίνει ακόμα σύνδεση και μια ετήσια εισφορά στις άδειες παραγωγής.

• **Μεταρρυθμίσεις για την αύξηση των φορολογικών εσόδων:** Οι αλλαγές θα αφορούν τόσο τους άμεσους όσο και τους έμμεσους φόρους:

- Έχουμε καταθέσει στο Κοινοβούλιο και θα προωθήσουμε τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος φορολόγησης εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολόγησης κεφαλαίου και φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος ως το τέλος Δεκεμβρίου 2012 (ικανοποιώντας ένα **διαθρωτικό ορόσημο** του προγράμματος με καθυστέρηση). Η μεταρρύθμιση θα στοχεύει σε υψηλότερα έσοδα από ιδιώτες και φορείς που έχουν επωμιστεί ένα δυσανάλογα χαμηλό μέρος του φορολογικού βάρους. Για το σκοπό αυτό, θα διευρύνουμε τη φορολογική βάση εισοδήματος καταργώντας επιλεγμένες εκπτώσεις φόρου, φοροαπαλλαγές και εξαιρέσεις. Θα μετατοπίσουμε τη φορολόγηση για τους αυτοαπασχολούμενους, αγρότες και την ιδιοκτησία, στο εταιρικό φορολογικό καθεστώς και θα αυξήσουμε το τέλος επιτηδεύματος στις επιχειρήσεις και τους αυτοαπασχολούμενους. Τέλος, θα εξορθολογίσουμε τον φόρο κεφαλαίου για να αντικαταστήσουμε τις υπάρχουσες ποικίλες εισφορές που επιβάλλονται στο εισόδημα κεφαλαίου, με ένα ενιαίο κατ' αποκοπή συντελεστή (με εξαίρεση το εισόδημα από ενοίκια όπου θα υπάρχουν δύο συντελεστές και τον τόκο των καταθέσεων, ο συντελεστή του οποίου θα είναι χαμηλότερος). Αυτά τα μέτρα, και άλλα, θα σχεδιαστούν έτσι ώστε να αποδώσουν ένα καθαρό συνολικό ποσό εσόδων 1,9 δισεκατομμυρίων ευρώ.
- Αρκετές αλλαγές των έμμεσων φόρων σχεδιάζονται να αποδώσουν 0,9 δισεκατομμύρια € σε έσοδα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης της επιδότησης του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου στους αγρότες, τη μείωση των επιστροφών φόρου στους αγρότες, την αύξηση του ειδικού φόρου

κατανάλωσης του υγραερίου και την εξίσωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης με το πετρέλαιο κίνησης, την αναδιάρθρωση κατά τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ της φορολογίας τσιγάρων και την εισαγωγή ενός φόρου στα ακαθάριστα έσοδα από τυχερά παιχνίδια. Θα διαβουλευτούμε με την ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ σχετικά με προτεινόμενες αλλαγές σε φορολογικούς συντελεστές ή φορολογικές βάσεις.

**31. Για να βοηθήσουμε στο μετριασμό των επιπτώσεων της δημοσιονομικής μας προσαρμογής πάνω στους πιο ευάλωτους, θα ενισχύσουμε τα προγράμματα δημοσίων δαπανών.** Η βοήθεια στους άνεργους θα αυξηθεί κατά 55 εκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2014, μέσω νέων προγραμμάτων (που τώρα θέτονται σε δοκιμαστική λειτουργία): (i) Ένα εισοδηματικών κριτηρίων σύστημα παροχών που αποσκοπεί στους μακροχρόνια ανέργους και παρέχει εισόδημα πληρωτέο για ένα χρόνο και (ii) ένα σύστημα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που θα απευθύνεται σε οικογένειες σε περιοχές με δύσκολες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. Επίσης, θα επεκτείνουμε τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και αντιστοίχισης, ώστε να χρηματοδοτηθούν όπου είναι εφικτό με την καλύτερη απορρόφηση των κονδυλίων που διατίθενται από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ.

**32. Έχουμε καθορίσει μια στρατηγική για να επιτύχουμε πλήρως το στόχο μας να φτάσουμε το πρωτογενές έλλειμμα στο 4½ τοις εκατό του ΑΕΠ μέχρι το 2016.** Περιμένουμε να ανακάμψουν τα έσοδα όταν η οικονομία μας θα μπει σε τροχιά ανάκαμψης και περιμένουμε κέρδη από την ισχυρότερη διαχείριση των εσόδων (όπως επισημαίνεται πιο πάνω). Η προσπάθειά μας για βελτίωση της κυβερνητικής απόδοσης θα συνεχιστεί επίσης και περιμένουμε να επιτύχουμε εξοικονομήσεις από μια σειρά επιπρόσθετες μεταρρυθμίσεις δαπανών οι οποίες έχουν σχεδιαστεί για να εξαλείψουν τις κυβερνητικές σπατάλες (συμπεριλαμβανομένης της αύξησης των εσόδων των ΔΕΚΟ, αναθέτοντας με εργολαβία υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, της περαιτέρω αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, και εξαλείφοντας τους μη δικαιούχους αποδέκτες συντάξεων και κοινωνικών παροχών μέσω διασταυρώσεων δεδομένων). Στο βαθμό που το δημοσιονομικό έλλειμμα παραμένει, υπάρχουν διάφορες στρατηγικές που θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε για να το καλύψουμε, συμπεριλαμβανομένων της αύξησης των εσόδων μέσω της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης μέσω περαιτέρω μειώσεων στις απαλλαγές και στις εκπτώσεις, μέσω της επέκτασης των μέτρων που έχουν λήξει, και μέσω στοχευμένων περικοπών στις τρέχουσες δαπάνες. Υπάρχουν επίσης ευκαιρίες για να επικεντρωθεί εκ νέου το πρόγραμμα επενδύσεων στην πιο αποτελεσματική υποστήριξη στην ανάπτυξη. Θα προσδιορίσουμε συγκεκριμένα σχέδια για το 2015 το αργότερο μέχρι τα τέλη Αυγούστου 2013, όταν θα καταρτίσουμε ένα αναλυτικό δημοσιονομικό πρόγραμμα για τα έτη 2014-2015 συνεπές με την επίτευξη του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 3 τοις εκατό για το 2015.

**33. Είμαστε προσηλωμένοι στην επίτευξη των δημοσιονομικών μας στόχων, αλλά είμαστε έτοιμοι να τους προσαρμόσουμε σε περίπτωση υπέρ-απόδοσης ή υπό-απόδοσης ή αν κυκλικές συνθήκες αλλάξουν.** Μετά την απόφαση για τις τελικές λεπτομέρειες των σχεδιαζόμενων μεταρρυθμίσεων στην άμεση φορολογία, θα

επανεξετάσουμε τις δημοσιονομικές προοπτικές για το 2014 και θα συμφωνήσουμε με την ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ σχετικά με τα μέτρα που απαιτούνται για να κλείσει το κενό για το 2014, στο πλαίσιο της δεύτερης αναθεώρησης του προγράμματος. Αν στο μέλλον οι μεταρρυθμίσεις στη φορολογική μας διοίκηση, η αναδιάρθρωση της κυβέρνησης ή άλλες δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις, δεν αποδώσουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα και κατά συνέπεια οι δημοσιονομικοί μας στόχοι δεν επιτευχθούν ή βρίσκονται σε κίνδυνο, θα επιβάλλουμε περικοπές δαπανών (με έμφαση στις κατηγορίες των δαπανών όπου δεν θα προκύψουν ληξιπρόθεσμες οφειλές). Σε περίπτωση υπερ-απόδοσης η οποία προβλέπεται να διατηρηθεί, θα προσαρμόσουμε τα ανώτατα δημοσιονομικά όρια, με ιδιαίτερη έμφαση στη βοήθεια των χαμηλών εισοδημάτων, και στην υποστήριξη της ανάκαμψης στην Ελλάδα. Σε αυτή τη περίπτωση, θα χρησιμοποιήσουμε τουλάχιστον το 30% των απρόσμενων εσόδων για να κάνουμε τους ενδιάμεσους στόχους μας για το έλλειμμα πιο φιλόδοξους ώστε να επιτύχουμε τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους μας νωρίτερα και να επιταχύνουμε τη μείωση του χρέους.

## ΣΤ. Θεσμικές Δημοσιονομικές Αλλαγές

**34. Η ενίσχυση των δημοσιονομικών θεσμών συνιστά ένα σημαντικό μέρος του προγράμματος κυβερνητικής μεταρρύθμισης.** Η χρόνια μη απόδοση των φόρων έχει διαβρώσει τη δικαιοσύνη του συστήματος, οδήγησε αναγκαστικά σε υψηλούς φορολογικούς συντελεστές και επιπλέον εξορθολογισμό των δαπανών. Εν τω μεταξύ, ο δημόσιος τομέας απέτυχε να πληρώσει τους λογαριασμούς του και τις επιστροφές φόρων εγκαίρως, ανεβάζοντας το κόστος προμηθειών και βλάπτοντας τη ρευστότητα στο τομέα των επιχειρήσεων. Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που έχουν αναληφθεί μέχρι σήμερα απέδωσαν μόνο περιορισμένα αποτελέσματα και τώρα είμαστε υποχρεωμένοι να τις τονώσουμε καθώς αναγνωρίζεται ότι, αναπόφευκτα θα χρειαστεί χρόνος για να πραγματοποιηθούν πλήρως οι ωφέλειές τους.

**35. Είμαστε αποφασισμένοι να μειώσουμε σημαντικά τη φοροδιαφυγή.** Για να το καταφέρουμε αυτό, σκοπεύουμε να δημιουργήσουμε μια ανεξάρτητη διοίκηση εσόδων με σύγχρονη λειτουργική δομή και μεθόδους. Τα παρακάτω σημεία περιγράφουν το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων πιο αναλυτικά. Η υλοποίηση των επιλεγμένων μεταρρυθμίσεων-κλειδιά που προέρχονται από τις διάφορες αυτές πρωτοβουλίες θα είναι **προαπαιτούμενη ενέργεια** για την αναθεώρηση (βλέπε το Παράρτημα VI για αυτές τις εκ των προτέρων μεταρρυθμίσεις):

- Θα ορίσουμε νέο Γενικό Γραμματέα στη φορολογική διοίκηση το Δεκέμβριο του 2012.** Έχουμε υιοθετήσει νόμο που θα καθορίζει το ρόλο και τα επαγγελματικά προσόντα του Γενικού Γραμματέα. Όσο αφορά τα επαγγελματικά προσόντα, αυτά θα αφορούν σε ένα άτομο με ανώτερη διοικητική εμπειρία, εμπειρία στα φορολογικά θέματα και μια άψογη φήμη (η οποία θα συμπεριλαμβάνει και ένα ισχυρό παρελθόν φορολογικής συμμόρφωσης). Επίσης, έχουμε υιοθετήσει ενδιάμεση νομοθεσία και ο

Υπουργός Οικονομικών θα τη χρησιμοποιήσει για να μεταβιβάσει την ισχύ λήψης αποφάσεων στο Γενικό Γραμματέα. Αυτή η ισχύς θα περιλαμβάνει την αρμοδιότητα λήψης λειτουργικών αποφάσεων, διοίκησης και ελέγχου των εφοριών, διοίκησης ανθρωπίνων πόρων, αντικατάσταση ανώτερων διοικητικών στελεχών με χαμηλή απόδοση, διαχείριση του προϋπολογισμού της φορολογικής διοίκησης και διαχείριση όλης της πληροφόρησης με τη δέουνσα εμπιστευτικότητα.

- **Καθιέρωση της ανεξαρτησίας.** Η νομοθεσία για την ίδρυση μιας νέας ημι-αυτόνομης φορολογικής υπηρεσίας θα υιοθετηθεί από το κοινοβούλιο στα τέλη Φεβρουαρίου 2013 (**διαρθρωτικό ορόσημο**). Αυτή θα καθορίσει το βαθμό αυτονομίας, τις δια νόμου εξουσίες του διευθυντή της διοίκησης, το πλαίσιο διακυβέρνησης, το πλαίσιο της σχέσης με άλλες υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένης της Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών-FIU), το πλαίσιο για την πρόσληψη και χρήση της πληροφόρησης από τη φορολογική διοίκηση (συμπεριλαμβανομένων ελέγχων κατά της κοινοποίησης εμπιστευτικών επιχειρησιακών πληροφοριών στον Υπουργό Οικονομικών), την υπεύθυνότητα και αρχική στελέχωση του οργανισμού. Η υπηρεσία θα γίνει πλήρως λειτουργική το Μάρτιο 2014.
- **Ιδρυση βασικών λειτουργικών μονάδων.** Έχουμε καταστήσει πλήρως λειτουργικούς βασικούς τομείς επιβολής με: (i) τη μεταφορά 100 έμπειρων ελεγκτών στη μονάδα μεγάλων φορολογουμένων και (ii) ιδρύοντας μια μόνιμη λειτουργική μονάδα, σε δύο το πολύ περιοχές, υπεύθυνη για τα φυσικά πρόσωπα με μεγάλο πλούτο (και μεταφέροντας μόνιμα 50 έμπειρους ελεγκτές σε αυτήν). Επίσης, θα ενισχύσουμε τις λειτουργίες είσπραξης με την ίδρυση ειδικευμένων μονάδων διαχείρισης χρέους εντός των μεγάλων εφοριών και τοποθετώντας τουλάχιστο το 10 τοις εκατό του τοπικού προσωπικού σε αυτές από τα τέλη του 2012.
- **Ενοποίηση των λειτουργιών της φορολογικής διοίκησης.** Θα κλείσουμε και θα συγχωνεύσουμε 150 μικρές τοπικές εφορίες μέχρι τα τέλη Μαρτίου 2013. Μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2013, περίπου 120 εφορίες θα παραμείνουν σε λειτουργία. Η πλήρης λίστα με τις εφορίες που θα κλείσουν θα δημοσιευθεί μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου. Τότε θα συγκεντρώσουμε και θα εστιάσουμε τον έλεγχο, την υποχρέωση υποβολής δηλώσεων, και την διαχείριση του χρέους των μικρών και μεσαίων φορολογούμενων στις μεγαλύτερες εφορίες και κατά περιοχή. Οι υπόλοιπες εφορίες θα είναι κέντρα εξυπηρέτησης πελατών χωρίς αρμοδιότητες ελέγχου και εκτελεστικές λειτουργίες.
- **Απλοποίηση τήρησης βιβλίων, διαδικασιών και φορολογικής νομοθεσίας.** Έχουμε καταργήσει τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και έχουμε υιοθετήσει ένα πιο απλό σύνολο κανόνων λογιστικής και ενημέρωσης των λογιστικών βιβλίων. Για να ελαττώσουμε το κόστος της διοίκησης και της συμμόρφωσης,

μέχρι το τέλος Μαΐου 2013, θα νιοθετήσουμε το νέο Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών και θα απλοποιήσουμε τη νομοθεσία του φόρου εισοδήματος (**διαρθρωτικό ορόσημο**). Ο νέος κώδικας θα συλλέξει όλες τις διαδικαστικές διατάξεις των νόμων για το εισόδημα, τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, και από αλλού. Θα απαιτήσει διαδικαστικές αλλαγές σε μεγάλες διοικητικές περιοχές οι οποίες είναι απαραίτητες για την υποστήριξη της σύγχρονης φορολογικής διοίκησης (π.χ. υποβολή φορολογικών δηλώσεων, έλεγχος και ποινές, εξουσίες επιβολής και συλλογής οφειλών), και θα περιλαμβάνει και μια νέα βελτιωμένη διοικητική διαδικασία επίλυσης φορολογικών διαφορών. Η απλούστευση θα αποβλέπει στην άρση των ασαφειών και των υπερβολικών παραπομπών ώστε να είναι πιο προσιτός στους φορολογούμενους, ενώ την ίδια στιγμή θα ρυθμίζει πολλές πτυχές του νόμου για τον φόρο εισοδήματος (π.χ., υποκεφαλαιοποίηση, διατάξεις EBITDA) να μειωθούν οι πιθανότητες για τη διάβρωση της εταιρικής φορολογικής βάσης.

- **Αναβάθμιση προσωπικού.** Θα αυξήσουμε τον αριθμό του προσωπικού που ασχολείται με τον έλεγχο κατά 2.000 ελεγκτές μέχρι τον Ιούνιο 2013, με (i) πρόσληψη 200 εξωτερικών ελεγκτών μέχρι το τέλος Μαρτίου 2013 και (ii) με προσωπικό με ελεγκτική εμπειρία και επιλέγοντας με συνεντεύξεις από το υπόλοιπο ειδικό προσωπικό. Οι υποψήφιοι σε επιλεκτική βάση θα υπόκεινται σε έλεγχο των περιουσιακών τους στοιχείων. Ο διευθυντής της φορολογικής διοίκησης, από τη στιγμή που διορίζεται, θα θέτει συγκεκριμένους στόχους απόδοσης για την επίσημη κατάταξη όλων των ελεγκτών και του προσωπικού γενικότερα και δυνο φορές το χρόνο θα διενεργεί αξιολόγηση της απόδοσης τους. Επήσιες συμβάσεις ορισμένου χρόνου θα προσφέρονται σε ελεγκτές και θα διακόπτονται σε περίπτωση αποτυχίας επίτευξης των στόχων. Μία υπουργική απόφαση, που θα εκδοθεί τον Ιανουάριο του 2013, θα καθορίσει τις διαδικασίες για τον διορισμό και το τέλος της θητείας για τους επικεφαλείς των τμημάτων, τριμηνιαίους στόχους απόδοσης, και τις διαδικασίες αναφοράς και αξιολόγησης.
- **Εισαγωγή ενός πλαισίου αποτελεσματικής καταπολέμησης της διαφθοράς.** Θα περάσουμε νομοθεσία για την αναμόρφωση της διαχείρισης προσωπικού (συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών κυκλικής εναλλαγής θέσεων για τους διευθυντές των σημαντικών εφοριών. Μέχρι τον Ιανουάριο του 2013, θα εφαρμόσουμε το κώδικα λειτουργίας για τη φορολογική διοίκηση (συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη σύγκρουση και δήλωση συμφερόντων), και ένα σύστημα υποστήριξης της διαφάνειας και αναφοράς της ανάρμοστης συμπεριφοράς, προστασίας των πληροφοριοδοτών και ενοποίησης σε κεντρικό επίπεδο των αποφάσεων πειθαρχικών μέτρων στη μονάδα εσωτερικών υποθέσεων. Μέχρι το τέλος Μαρτίου 2013, θα καθορίσουμε τα μέτρα που θα διασφαλίζουν τη συνεχή παρακολούθηση και εφαρμογή του κώδικα λειτουργίας. Η κυβέρνηση θα δημοσιεύσει ένα πλάνο

καταπολέμησης της διαφθοράς για ολόκληρη τη δημόσια διοίκηση κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2013, το οποίο θα καλύπτει επίσης, με μεγαλύτερη λεπτομέρεια τις συγκεκριμένες δράσεις για τη φορολογική διοίκηση.

- **Βελτιώσεις σε λειτουργικές διαδικασίες.** Για να μπορέσουμε να εστιάσουμε σε πόρους που θα αποδώσουν τα μέγιστα κέρδη και να διευκολύνουμε μια ελεγκτική προσέγγιση που θα βασίζεται στην εκτίμηση κινδύνου, θα νομοθετήσουμε μέχρι το Φεβρουάριο 2013 την κατάργηση της απαίτησης να ελέγχονται όλες οι φορολογικές δηλώσεις για τα τελευταία 10 χρόνια (ενώ, θα διατηρείται το δικαίωμα συνέχισης του ελέγχου προηγουμένων ετών και η διακριτική ευχέρεια να ελεγχθεί οποιοσδήποτε αριθμός δηλώσεων από τα προηγούμενα έτη). Θα άρουμε κάθε εμπόδιο στη χρήση σύγχρονων μεθόδων ελέγχου (συμπεριλαμβανομένων των εμποδίων για τη χρήση των έμμεσων αποδείξεων με βάση τεκμαρτά μέσα). Επίσης, στις αξιολογήσεις, θα διευρύνουμε τις πηγές που προέρχονται από πληροφορίες από τρίτους. Οι φορολογικοί νόμοι και οι νόμοι κατά του ξεπλύματος χρήματος θα αναθεωρηθούν μέχρι τον Φεβρουάριο του 2013 ώστε: (i) να διευκολυνθεί η κεντρική αρχή που έχει την ευθύνη της διοίκησης εσόδων να ενημερωθεί για όλες τις περιπτώσεις που αποστέλλονται από τη Μονάδα Εσωτερικών Υποθέσεων στις κατά τόπου εφορίες και στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και, (ii) για να διασφαλίσει ότι πληροφόρηση σχετική με μεγάλες υποθέσεις αποτυχίας καταβολής βεβαιωμένων χρεών θα διαβιβαστεί στη Μονάδα Εσωτερικών Υποθέσεων.
- **Αριθμός δημοσιονομικής ταυτοποίησης.** Μέχρι τον Ιούνιο 2013, θα απαιτήσουμε από όλα τα Υπουργεία τα οποία έχουν δημοσιονομική σχέση με φορολογούμενους να χρησιμοποιούν τον κωδικό αριθμό ταυτοποίησης για τις χρηματοοικονομικές τους συναλλαγές με αυτούς. Περαιτέρω, μέχρι τον Ιούνιο 2014 θα καθιερώσουμε μια κεντρική υπηρεσία η οποία θα ενοποιήσει και συνδέσει όλους τους διαφορετικούς αριθμούς ταυτοποίησης που χρησιμοποιούνται τώρα στις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες.
- **Λογοδοσία προς το κοινό:** Θα εισαγάγουμε έναν εύκολα προσβάσιμο δικτυακό τόπο μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2013 όπου θα δημοσιοποιείται, σε μηνιαία βάση, πληροφόρηση ώστε το κοινό να γνωρίζει σχετικά με το εκκαθαρισμένο και το ανακτώμενο φορολογικό χρέος. Θα περιλαμβάνει συνοπτικά στατιστικά στοιχεία για βασικούς δείκτες απόδοσης συμπεριλαμβανομένων υποθέσεων φοροδιαφυγής που στάλθηκαν στη Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών και αποστάλθηκαν για ποινική δίωξη από την φορολογική διοίκηση.

36. **Παράλληλα με την εργασία μας με τη διεύθυνση εσόδων θα εργαστούμε για να βελτιώσουμε την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών.** Έχουμε

οριστικοποιήσει ένα πλάνο μεταρρύθμισης για τον εκσυγχρονισμό της είσπραξης, με εστίαση στην ενίσχυση των εσόδων και της ανάκτησης, στην αναμόρφωση των επιχειρηματικών διαδικασιών, των προτύπων απόδοσης και τις σχέσεις μεταξύ των υπηρεσιών και στη βελτίωση της διαβίβασης πληροφορικών που είναι απαραίτητη για την επικύρωση των πληρωμών και τη χορήγηση παροχών. Το πλάνο επίσης, ορίζει τα στάδια προς την ενοποίηση της συλλογής για τη τελική ενσωμάτωσή τους εντός της φορολογικής διοίκησης μακροπρόθεσμα όταν η οργάνωση και η διακυβέρνηση έχουν ενδυναμωθεί. Έχουμε συστήσει μια ομάδα εργασίας ανάμεσα στο Υπουργείο Εργασίας και το Υπουργείο Οικονομικών για την προώθηση της μεταρρύθμισης. Ως πρώτο βήμα, μέχρι το πρώτο τρίμηνο 2013, θα επανεξετάσουμε τα πρόστιμα και τις κυρώσεις για να επιβεβαιωθεί ότι αυτά αποτρέπουν αποτελεσματικά τη φοροδιαφυγή και την απάτη.

**37. Η κυβέρνηση δεν θα εισαγάγει άλλες περαιώσεις και κίνητρα για τη συλλογή ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών ή κοινωνικών εισφορών ούτε θα επεκτείνει τις υφιστάμενες.** Σε αυτό το πλαίσιο οι δόσεις του ΦΕΦΠ που χορηγήθηκαν εντός του 2012 παραμένουν ως μια εφάπαξ διευθέτηση για την εξομάλυνση της επίπτωσης στη ρευστότητα των νοικοκυριών εξαιτίας της εισαγωγής των πρόσφατων μέτρων ΦΕΦΠ και της εισφοράς αλληλεγγύης και δεν θα δοθεί παράταση στην υπάρχουσα περαιώση για τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Όμως, θα εξορθολογήσουμε τους διακανονισμούς πληρωμής των δόσεων των χρεών, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ισχύουν για διευθέτηση των φορολογικών ελέγχων, με την θέσπιση αυστηρότερων κριτηρίων με τα οποία θα αντανακλάται καλύτερα η ικανότητα πληρωμής και με το περιορισμό του μόνο για τους φορολογούμενους που βρίσκονται σε προσωρινή οικονομική δυσχέρεια αλλά διαθέτουν ιστορικό καλής συμμόρφωσης και λογικές προοπτικές επιχειρηματικής βιωσιμότητας.

**38. Η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να διασφαλίσει αυστηρότερο έλεγχο των γενικών κυβερνητικών δαπανών και να αποτρέψει την συσσώρευση καθυστερούμενων οφειλών.** Η στρατηγική μας εστιάζει σε βελτιωμένο προϋπολογισμό, αυστηρότερο έλεγχο των αναλήψεων υποχρεώσεων δαπανών και καλύτερες δημοσιονομικές εκθέσεις και παρακολούθηση:

- Σύνταξη προϋπολογισμού.** Για τον περαιτέρω εξορθολογισμό και την ενίσχυση της διαδικασίας προετοιμασίας, θα εκδώσουμε εγκύκλιο μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου 2013 όπου θα ρυθμίζονται το ημερολόγιο, οι προθεσμίες και ο ρόλος όλων των θεσμικών οργάνων στη διαμόρφωση του επομένου ΜΠΔΣ (2014-17) και του προϋπολογισμού του 2014. Θα τροποποιήσουμε επίσης τον οργανικό νόμο του προϋπολογισμού για να εισάγουμε, ως τον Αύγουστο του 2013: (i) τριετή δεσμευτικά ανώτατα όρια δαπανών σε μόνιμη βάση, ως μέρος του κυλιόμενου ΜΠΔΣ, και (ii) μια διάταξη που θα παγώνει εκ των προτέρων το 10 τοις εκατό των διακριτικών πιστώσεων ανά γραμμή του προϋπολογισμού (που θα εκδοθεί το δεύτερο εξάμηνο του έτους σε συνάρτηση από την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων). Τέλος, για να

διασφαλίσουμε την ανεξάρτητη εποπτεία της διαδικασίας προϋπολογισμού, θα καταστήσουμε επιχειρησιακό το γραφείο προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή.

- **Δημοσιονομικό πλαίσιο.** Θα αναπτύξουμε περαιτέρω το δημοσιονομικό μας πλαίσιο ώστε: (i) να εισάγουμε και να καταστήσουμε λειτουργικό ένα εθνικό σύμφωνο σταθερότητας για τους ΟΤΑ και (ii) να καθιερώσουμε ένα σύστημα συμφωνημένο με τις ΔΕΚΟ (που βρίσκονται στη γενική κυβέρνηση) με μηνιαίους στόχους προϋπολογισμού και με κυρώσεις για τη μη υλοποίηση των στόχων. Θα εφαρμόσουμε την απαραίτητη νομοθεσία μέχρι τα τέλη 2012.
- **Ελεγχος δαπανών.** Η δημιουργία ελέγχων δαπανών με βάση τις δεσμεύσεις παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος για την συγκράτηση των υπερβολικών εξόδων και της συσσώρευσης εγχώριων καθυστερούμενων οφειλών στα διάφορα επίπεδα της γενικής κυβέρνησης. Με αυτή την έννοια:
  - **Μητρώα δεσμεύσεων.** Ως **προαπαιτούμενη δράση** για την αναθεώρηση, θα διασφαλίσουμε ότι ο ΕΟΠΥΥ αναφέρει στο μητρώο δεσμεύσεων μέσω της ηλεκτρονικής πύλης (e-portal) για τουλάχιστο δύο διαδοχικούς μήνες (συμπεριλαμβανομένων και των αναδρομικών αναφορών). Από το τέλος του 2012, θα διασφαλίσουμε ότι τα μητρώα δεσμεύσεων θα είναι σε λειτουργία στο 90 τοις εκατό των φορέων της γενικής κυβέρνησης (με όλες τις υποχρεώσεις να καταχωρούνται μέσα στο μητρώο κατά τη στιγμή δημιουργίας τους και όλες οι στήλες του μητρώου να είναι συμπληρωμένες και συσχετισμένες. Από το Μάρτιο 2013, θα επεκτείνουμε το πεδίο εφαρμογής των δεδομένων που συλλέγονται από την ηλεκτρονική πύλη του ΓΛΚ, ώστε να συμπεριλάβει όλο τον κύκλο δαπανών. Το Υπουργείο Οικονομικών θα συνεχίσει να καταγράφει την αποτελεσματικότητα των μητρώων δεσμεύσεων διεξάγοντας στοχευόμενους ελέγχους στους δημοσίους φορείς που καλύπτονται από αυτό το σύστημα.
  - **Γενικές Διευθύνσεις Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΧΥ).** Έχουμε εκδώσει μια εγκύλιο για την υλοποίηση των ΓΔΧΥ σε όλα τα αρμόδια υπουργεία και συνεπώς να ενοποιήσουμε όλες τις λειτουργίες των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών κάτω από το προσφάτως διορισθέντα οικονομικό διευθυντή. Επιπρόσθετα, από το τέλος 2012 μία Υπουργική Απόφαση θα καθορίσει τις οικονομικές αρμοδιότητες και εξουσίες των οικονομικών διευθυντών στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Έτσι, από το τέλος 2012 όλα τα αρμόδια υπουργεία θα έχουν εγκαταστήσει μία καλά δομημένη και λειτουργική ΓΔΧΥ, αρμόδια για τη διαχείριση και επίβλεψη όλων των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων: της προετοιμασίας του ΜΠΔΣ του Υπουργείου

και υποβολής προτάσεων για το προϋπολογισμό, της εξυγίανσης των προϋπολογισμών των εποπτευόμενων φορέων, της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

➤ **Δημοσιονομικές Εκθέσεις.** Παραμένουμε προσηλωμένοι στη περεταίρω βελτίωση της ποιότητας των δημοσιονομικών εκθέσεων. Εν προκειμένω: (i) έχουμε δημιουργήσει μια νέα επιτροπή παρακολούθησης του Κοινωνικού Προϋπολογισμού ώστε να βελτιωθεί η δημοσιονομική παρακολούθηση των τομέων της κοινωνικής ασφάλισης και υγείας, η οποία έχει αρχίσει την εβδομαδιαία παρακολούθηση του κοινωνικού προϋπολογισμού έναντι σταθερών τριμηνιαίων στόχων. Ως τον Ιανουάριο του 2013 η επιτροπή θα θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρακολούθησης του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των βελτιωμένων συστημάτων αναφοράς και ελέγχου του ΕΟΠΥΥ και των προϋπολογισμών των νοσοκομείων και (ii) από το τέλος Μαρτίου 2013, θα επαληθεύσουμε και θα αξιολογήσουμε τη ποιότητα των αναλυτικών δημοσιονομικών δεδομένων που συλλέχθηκαν από ένα πρόσφατο πιλοτικό έργο πριν να το επεκτείνουμε και σε όλους σημαντικούς φορείς της γενικής κυβέρνησης.

**39. Η κυβέρνηση θα εκκαθαρίσει τις εγχώριες καθυστερούμενες οφειλές το δυνατό συντομότερα ώστε να βοηθήσει στη βελτίωση της ρευστότητας.**

Οι συνθήκες που θα πρέπει μια κυβερνητική μονάδα να πληροί ώστε να επιτρέπει την εκταμίευση χρημάτων για την εκκαθάριση των καθυστερούμενων οφειλών θα περιλαμβάνει: για οφειλές δαπανών (i) επαλήθευση των καθυστερούμενων οφειλών από μια ελεγκτική μονάδα εξωτερική της σχετικής κυβερνητικής μονάδας, (ii) εγκαθίδρυση από τη μονάδα ενός πλήρως λειτουργικού μητρώου δεσμεύσεων, και (iii) η αναφορά τουλάχιστο τριών μηνών με συνεπή δεδομένα σχετικά με δεσμεύσεις, πληρωμές και καθυστερούμενες οφειλές, και για τις επιστροφές φόρων, επιβεβαίωση των αιτημάτων από την ελεγκτική μονάδα του Υπουργείου Οικονομικών (διεύθυνση πολιτικής εσόδων) Θα διασφαλίσουμε ότι οι επιχορηγούμενοι οργανισμοί που πληρούν αυτές τις συνθήκες μπορούν να εκκαθαρίσουν τις καθυστερούμενες οφειλές τους ακόμη και αν η μητρική εταιρία δεν πληροί αυτές τις προϋποθέσεις. Θα επιβεβαιώσουμε ότι, οι καθυστερούμενες οφειλές δεν καθυστερούν την εκτέλεση της επιστροφής της φαρμακευτικής δαπάνης (claw back). Όταν επιτύχουμε την εκκαθάριση όλων των βεβαιωμένων καθυστερούμενων οφειλών, θα ξεκινήσουμε στο σημείο εκείνο έναν στοχευμένο έλεγχο στους λογαριασμούς πληρωτέους των φορέων της γενικής κυβέρνησης για να επιβεβαιώσουμε εάν παραμένουν καθυστερούμενες οφειλές και να εντοπίσουμε τους φορείς εκείνους που δεν συμμορφώθηκαν όπως έπρεπε με τους όρους που τέθηκαν για την εκκαθάριση των καθυστερούμενων οφειλών (η ολοκλήρωση του ελέγχου θα είναι **διαρθρωτικό ορόσημο** για το τέλος Δεκεμβρίου 2013).

**40. Θα ενισχύσουμε τη παρακολούθηση των εκτός ισολογισμού δραστηριοτήτων.** Από τον Ιούνιο 2013 θα εγκαταστήσουμε ένα σύστημα για την υποβολή μηνιαίων χρηματοοικονομικών εκθέσεων από τις ΔΕΚΟ που αυτή τη στιγμή είναι εκτός γενικής κυβέρνησης. Περαιτέρω, θα θέσουμε τους όρους υπό τους οποίους το δικαίωμα μια τέτοιας ΔΕΚΟ να λάβει οποιεσδήποτε νέες επιδοτήσεις ή δάνεια από τη γενική κυβέρνηση θα εξαρτηθεί από την νιοθέτηση των διαρθρωτικών μέτρων για την αποκατάσταση της οικονομικής ευρωστίας, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων και περικοπών των δαπανών και αύξησης των τελών, σε συνεννόηση με το εποπτεύων υπουργείο και το Υπουργείο Οικονομικών.

**41. Θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε την εφαρμογή των δημοσιονομικών θεσμικών μεταρρυθμίσεων μέσω ποσοτικών δεικτών.** Προτείνουμε δύο **νέα διαρθρωτικά ορόσημα** για το τέλος Ιουνίου και τέλος Δεκεμβρίου 2013, που καλύπτουν την επίτευξη των δεικτών της διαχείρισης εσόδων συμπεριλαμβανομένων και των στόχων των ελέγχων. Έχουμε επίσης προτείνει δύο νέα **διαρθρωτικά ορόσημα** για το τέλος Ιουνίου 2013 και το τέλος Δεκεμβρίου 2013 που καλύπτουν την επίτευξη δημοσίων οικονομικών δεικτών διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του ελέγχου δαπανών στους αρμόδιους φορείς. Το συνημμένο Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης παρέχει τις λεπτομέρειες σχετικά με τους ποσοτικούς στόχους. Στην πέμπτη αναθεώρηση του προγράμματος, θα επικεντρωθούμε στην συνολική πρόοδο των μεταρρυθμίσεων της φορολογικής διοίκησης.

Πίνακας 1α – Ελλάδα: Ποσοτικά Κριτήρια Απόδοσης  
(δισεκατομμύρια Ευρώ, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)

	2012					
	Μάρτιος 2012		Ιούνιος 2012		Σεπτέμβριος 2012	
	Προγ. 1/	Πραγματοπ.	Προγ. 1/	Πραγματοπ.	Προγρ. 1/	Πραγματοπ.
<b>Κριτήρια Απόδοσης</b>						
1. Κατώτατο όριο στο τροποποιημένο πρωτογενές χρηματικό διαθέσιμο της γενικής κυβέρνησης	-2,5	1,0	-6,0	-2,9	-6,3	-2,0
2. Οροφή στις πρωτογενείς δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού	13,9	13,3	29,2	26,8	44,4	38,3
3. Οροφή στο συνολικό κρατικό χρέος της κεντρικής κυβέρνησης	340	289,9	340,0	308	340	308
4. Οροφή ως προς τις νέες εγγυήσεις παραχωρούμενες από την κεντρική Κυβέρνηση	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
5. Οροφή στη συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων εξωτερικών πληρωμών του εξωτερικού χρέους που έχει συμφωνήσει ή εγγυηθεί η γενική κυβέρνηση 2/	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Οροφή στη συσσώρευση νέων εγχώριων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (στενός ορισμός)	0,0	0,5	0,0	0,7	0,0	0,9
<b>Ενδεικτικοί στόχοι</b>						
7. Οροφή στη συσσώρευση νέων εσωτερικών υπερήμερων χρεών από τη γενική κυβέρνηση	0,0	0,6	0,0	0,7	0,0	1,3
8. Κατώτατο όριο εσόδων από αποκρατικοποιήσεις	0,03	0,00	0,03	0,00	1,20	0,00

1. Σωρευτικά από 1<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2012 (εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)
2. Εφαρμόζεται σε συνεχή βάση από την έγκριση του προγράμματος

**Πίνακας 1β – Ελλάδα: Ποσοτικά Κριτήρια Απόδοσης Προγράμματος 1/  
(δισεκατομμύρια Ευρώ, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)**

	2012 Δεκέμβριος 2012	2013 Μάρτιος 2013	Ιούνιος 2013	Σεπτέμβριος 2013	Δεκέμβριος 2013	2014 Δεκέμβριος 2014	2015 Δεκέμβριος 2015	2016 Δεκέμβριος 2016
<b>Κριτήρια Απόδοσης</b>								
1. Κατώτατο όριο στο τροποποιημένο πρωτογενές χρηματικό διαθέσιμο της γενικής κυβέρνησης	-3,8	1,5	0,5	...	...	...	...	...
2. Οροφή στις πρωτογενείς δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού	56,8	13,9	26,0	...	...	...	...	...
3. Οροφή στο συνολικό κρατικό χρέος της κεντρικής κυβέρνησης	340	347	347	...	...	...	...	...
4. Οροφή ως προς τις νέες εγγυήσεις παραχωρούμενες από την κεντρική Κυβέρνηση 2/	0,2	0,2	0,2	...	...	...	...	...
5. Οροφή στη συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων εξωτερικών πληρωμών του εξωτερικού χρέους που έχει συμφωνήσει ή εγγυηθεί η γενική κυβέρνηση 3/	0,0	0,0	0,0	...	...	...	...	...
6. Οροφή στη συσσώρευση νέων εγχώριων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (στενός ορισμός) 2/	3,6	3,0	2,0	...	...	...	...	...
7. Οροφή στη συσσώρευση νέων εσωτερικών υπερήμερων χρεών από τη γενική κυβέρνηση 2/	...	...	...	...	...	...	...	...
8. Κατώτατο όριο εσόδων από αποκρατικοποιήσεις 4/	...	...	...	1,8	...	...	...	...
<b>Ενδεικτικοί στόχοι</b>								
1. Κατώτατο όριο στο τροποποιημένο πρωτογενές χρηματικό διαθέσιμο της γενικής κυβέρνησης	...	...	...	1,0	0,2	3,2	5,1	7,3
2. Οροφή στις πρωτογενείς δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού	...	...	...	38,8	55,8	52,1	50,2	50,6
3. Οροφή στο συνολικό κρατικό χρέος της κεντρικής κυβέρνησης	...	...	...	347	347	...	...	...
4. Οροφή ως προς τις νέες εγγυήσεις παραχωρούμενες από την κεντρική Κυβέρνηση 2/	...	...	...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5. Οροφή στη συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων εξωτερικών πληρωμών του εξωτερικού χρέους που έχει συμφωνήσει ή εγγυηθεί η γενική κυβέρνηση 3/	...	...	...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Οροφή στη συσσώρευση νέων εγχώριων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (στενός ορισμός) 2/	...	...	...	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Οροφή στη συσσώρευση νέων εσωτερικών υπερήμερων χρεών	8,0	4,5	3,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0

**ΑΝΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΓΓΑΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**

από τη γενική κυβέρνηση 2/

8. Κατώτατο όριο εσόδων από αποκρατικοποιήσεις 4/	3,20	0,1	1,1	...	2,5	4,3	6,3	8,2
---	------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

1. Σωρευτικά από 1<sup>ης</sup> Ιανουαρίου του έτους στόχου εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά

2. Σωρευτικά από 1<sup>ης</sup> Οκτωβρίου 2012

3. Εφαρμόζεται σε συνεχή βάση

4. Μετά το 2012, υπολογιζόμενο σε σωρευτική βάση από 1<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 201

**Πίνακας 2. Ελλάδα: Διαρθρωτικά Ορόσημα υπό την Διευρυμένη Συμφωνία**

<b>Μέτρο</b>	<b>Σημαντική σχετικότητα</b>	<b>Μακροοικονομική</b>	<b>Κατάσταση</b>
<b>Τέλος Μαρτίου 2012</b>			
1. Η υπουργική απόφαση εκδίδεται ώστε να παρέχει τις τεχνικές λεπτομέρειες του πλαισίου ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών	Να ενισχύει το χρηματοπιστωτικό τομέα	Ολοκληρώθηκε με καθυστέρηση ως προαπαιτούμενη δράση για τη 1 <sup>η</sup> αναθεώρηση	
2. Η Τράπεζα της Ελλάδος να ολοκληρώσει μια στρατηγική αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων των τραπεζών.	Να ενισχύει το χρηματοπιστωτικό τομέα	Ολοκληρώθηκε με καθυστέρηση	
<b>Τέλος Ιουνίου 2012</b>			
3. Η Κυβέρνηση να υιοθετήσει ένα ουδέτερο για το προϋπολογισμό πακέτο φορολογικής μεταρρύθμισης, που να περιλαμβάνει: (i) Τη κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και την αντικατάστασή του από απλούστερη νομοθεσία, (ii) τη κατάργηση αρκετών φοροαπαλλαγών και προνομιακών καθεστώτων, (iii) την απλοποίηση του ΦΠΑ και της δομής του φορολογικού συντελεστή ακίνητης περιουσίας, (iv) μια πιο ομοιόμορφη φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος κεφαλαίου και, (v) ένα απλοποιημένο πρόγραμμα φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων.	Να απλοποιήσει το φορολογικό σύστημα, να αυξήσει την αποτελεσματικότητα του και να διευρύνει τη φορολογική βάση	Εκκρεμεί	
4. Η Κυβέρνηση να ολοκληρώσει την επανεξέταση των προγραμμάτων κοινωνικών δαπανών ώστε να προσδιορίσει 1 τοις εκατό του ΑΕΠ σε εξοικονομήσεις, ενώ την ίδια ώρα να διατυπώσει προτάσεις για την ενίσχυση του διχτυού ασφαλείας.	Να βοηθήσει στην επίτευξη των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων	Ολοκληρώθηκε με καθυστέρηση	
5. Η Κυβέρνηση να ολοκληρώσει τις αξιολογήσεις της δημόσιας διοίκησης ώστε να προσδιορίσει 1 τοις εκατό του ΑΕΠ σε εξοικονομήσεις.	Να βοηθήσει στην επίτευξη των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων	Ολοκληρώθηκε με καθυστέρηση	
6. Η Κυβέρνηση να εκπληρώσει τους τριμηνιαίους στόχους απόδοσης για τη εισπρακτική διοίκηση	Να βελτιώσει την είσπραξη φόρων	Δεν παρατηρήθηκε	
7. Η Κυβέρνηση να εκπληρώσει τους τριμηνιαίους στόχους απόδοσης στη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών	Να περιλαμβάνει τις καθυστερούμενες οφειλές	Δεν παρατηρήθηκε	
<b>Τέλος Σεπτεμβρίου 2012</b>			
8. Η Κυβέρνηση να ολοκληρώσει τη στρατηγική για ενίσχυση της συλλογής των ασφαλιστικών εισφορών	Να βελτιώσει τη συλλογή των ασφαλιστικών εισφορών	Ολοκληρώθηκε με καθυστέρηση	
9. Η Κυβέρνηση να προσαρμόσει τις συντάξεις, με προστασία των χαμηλοσυνταξιούχων και της βάσης ασφαλιστικών εισφορών, να επιτρέψει την πλήρωση χρηματοδοτούμενη μείωση των συντελεστών (αθροιστικά 5 τοις εκατό από την 1 <sup>η</sup> Ιανουαρίου 2012)	Να βελτιώσει το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος και την ανταγωνιστικότητα	Δεν παρατηρήθηκε	

Πίνακας 3. Ελλάδα: Προαπαιτούμενες Δράσεις

Μέτρο	Μακροοικονομική κρίσιμη σημασία	Κατάσταση
<b>Διαρθρωτικά</b>		
1. Η Κυβέρνηση παίρνει μέτρα για την απελευθέρωση των βασικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών (Παραρτήματα I.1-I.2).	Για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της απασχόλησης.	Ολοκληρώθηκε Ολοκληρώθηκε
2. Η Κυβέρνηση παίρνει μέτρα για την ενίσχυση της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της θέσπισης χρονοδιαγράμματος για την αναμόρφωση της ρύθμισης του κατώτατου μισθού, καθώς της μείωσης του κόστους εξόδου από την αγορά εργασίας και του μη μισθολογικού κόστους (Παράρτημα II).		Ολοκληρώθηκε
3. Η Κυβέρνηση παίρνει μέτρα για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για τις αποκρατικοποίησεις, μεταφέρει την κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων στον ισολογισμό του Ταμείου Αποκρατικοποίησεων, καθώς και για την εξάλειψη των νομικών εμποδίων για τις αποκρατικοποίησεις (Παράρτημα III).		Ολοκληρώθηκε
<b>Χρηματοπιστωτικά</b>		
4. Η Κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος να ανακοινώσουν τις κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών, και να ζητήσουν την ολοκλήρωση της διαδικασίας μέχρι το τέλος Απριλίου 2013.	Διατήρηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα.	Ολοκληρώθηκε
5. Η Κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος να ολοκληρώσουν τον σχεδιασμό του προγράμματος για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και την εξυγίανση και να τον ανακοινώσουν στις τράπεζες.		Ολοκληρώθηκε
6. Το ΤΧΣ να λάβει μέτρα για την ενίσχυση της διακυβέρνησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος (παράρτημα IV).		Ολοκληρώθηκε
<b>Δημοσιονομικά</b>		
7. Η Κυβέρνηση να υιοθετήσει και δημοσιεύσει τον προϋπολογισμό για το 2013 και τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική (2013-16).	Συμβολή στην αποκατάσταση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας.	Ολοκληρώθηκε
8. Η Κυβέρνηση να θεσπίσει και να εφαρμόζει τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων για το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2014 (Παράρτημα V).		Εκκρεμεί
9. Η Κυβέρνηση να εφαρμόσει μέτρα για την ενίσχυση της φορολογικής διοίκησης (Παράρτημα VI).		Ολοκληρώθηκε
10. Ο ΕΟΠΥΥ να δημοσιεύσει, χρησιμοποιώντας μητρώα δεσμεύσεων, 2 συνεχόμενους μήνες δημοσιονομικών στοιχείων.		Ολοκληρώθηκε

Πίνακας 4. Ελλάδα: Ισχύοντα και προτεινόμενα διαρθρωτικά ορόσημα (Δεκέμβριος 2012-Δεκέμβριος 2013)

Μέτρο	Κατάσταση/Μακροοικονομική σημασία
<b>Τέλος Δεκεμβρίου 2012</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Η Κυβέρνηση εκπληρώνει τριμηνιαίους ποσοτικούς δείκτες απόδοσης για τη διαχείριση εσόδων</li> <li>Η Κυβέρνηση εκπληρώνει τριμηνιαίους ποσοτικούς δείκτες απόδοσης για τη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών</li> <li>Η Κυβέρνηση ολοκληρώνει τον έλεγχο και τον καθαρισμό της ισχύουσας νομοθεσίας που καλύπτει τον κατάλογο των επαγγελμάτων και τις οικονομικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα II της έκθεσης του ΚΕΠΕ με τίτλο «Δεύτερη έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις της ελευθέρωσης Κατοχυρωμένα Επαγγέλματα»</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Μη διαθέσιμη κατάσταση</li> <li>• Μη διαθέσιμη κατάσταση</li> <li>• Μη διαθέσιμη κατάσταση</li> </ul>
<b>Τέλος Ιανουαρίου 2013</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Η Τράπεζα ΤΤ θα εκκαθαριστεί με τη μεταφορά των καλών περιουσιακών της στοιχείων, των καταθέσεων και της χρηματοδότησης από ΕΚΤ/ΕΛΑ σε μία μεγάλη τράπεζα (μέσω P&amp;A), και των προβληματικών στοιχείων ενεργητικού σε μία κακή τράπεζα (¶20). [Προτεινόμενο]</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρηματοπιστωτική σταθερότητα</li> </ul>
<b>Τέλος Φεβρουαρίου 2013</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Θέσπιση νόμου για την ίδρυση ενός νέου ημι-αυτόνομου οργανισμού φορολογίας, ο οποίος νόμος θα καθορίζει το βαθμό της αυτονομίας, το πλαίσιο διακυβέρνησης, λογοδοσίας, και την αρχική στελέχωση του οργανισμού (¶30). [Προτεινόμενο]</li> <li>Η Κυβέρνηση να ολοκληρώσει τα πλάνα στελέχωσης για τα υπουργεία και να τα χρησιμοποιήσει για τον προσδιορισμό των θέσεων και των υπαλλήλων που πλεονάζουν και στη βάση αυτή να θέσει τριμηνιαίους στόχους για υποχρεωτικές αποχωρήσεις μέχρι το τέλος του 2014. (¶30). [Προτεινόμενο]</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών (έσοδα)</li> </ul>
<b>Τέλος Απριλίου 2013</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Και οι 4 μεγάλες τράπεζες ικανοποιούν τις απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας που τίθενται από την ΤτΕ (¶19). [Προτεινόμενο]</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρηματοπιστωτική σταθερότητα</li> </ul>

<b>Τέλος Μαΐου 2013</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών (έσοδα)</li> </ul>
8. Υιοθέτηση ενός νέου κώδικα φορολογικών διαδικασιών και απλοποίηση της νομοθεσίας του φόρου εισοδήματος (¶35)		
<b>Τέλος Ιουνίου 2013</b>		
9. Η Κυβέρνηση εκπληρώνει τριμηνιαίους ποσοτικούς δείκτες απόδοσης για τη διαχείριση εσόδων (¶41). [Προτεινόμενο]		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών (έσοδα)</li> </ul>
10. Η Κυβέρνηση εκπληρώνει τριμηνιαίους ποσοτικούς δείκτες απόδοσης για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών (¶41). [Προτεινόμενο]		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών (προϋπολογισμός)</li> </ul>
11. Πλήρης εξυγίανση όλων των μη μεγάλων αφερέγγυων τραπεζών με χαμηλούς κεφαλαιακούς δείκτες (¶20). [Προτεινόμενο]		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρηματοπιστωτική σταθερότητα</li> </ul>
<b>Τέλος Ιουλίου 2013</b>		
12. Οι Τράπεζες επικαιροποιούν τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους και τα υποβάλλουν για έγκριση στην ΓΔ Ανταγωνισμού (¶23). [Προτεινόμενο]		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρηματοπιστωτική σταθερότητα</li> </ul>
<b>Τέλος Σεπτεμβρίου 2013</b>		
13. Το Υπουργείο Οικονομικών παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη λίστα μικροφόρων και επιβαρύνσεων, και είτε τους καταργεί, είτε τους μεταφέρει (μαζί με την αντίστοιχη δαπάνη) στον προϋπολογισμό κεντρικής κυβέρνησης (¶9). [Προτεινόμενο]		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ανάπτυξη/ανταγωνιστικότητα (επιχειρηματικό περιβάλλον)</li> </ul>
<b>Τέλος Νοεμβρίου 2013</b>		
14. Θέσπιση νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση του συστήματος των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για: (i) τη διεύρυνση της βάσης εισφορών (ii) την απλούστευση των ασφαλιστικών κατηγοριών εισφορών σε διάφορα ταμεία (iii) απαλλαγή από μικροφόρους και επικέντρωση σε εισφορές, και (iv) μείωση ποσοστού εισφορών κατά 4 ποσοστιαίς μονάδες. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να έχουν εισαχθεί πλήρως μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2015 και θα είναι ουδέτερες από άποψη εσόδων και της διατήρησης της αναλογιστικής ισορροπίας των διαφόρων ταμείων (¶10). [Προτεινόμενη]		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ανάπτυξη/ανταγωνιστικότητα (επιχειρηματικό περιβάλλον)</li> </ul>
<b>Τέλος Δεκεμβρίου 2013</b>		
15. Η Κυβέρνηση εκπληρώνει τριμηνιαίους ποσοτικούς δείκτες απόδοσης για τη διαχείριση εσόδων (¶41). [Προτεινόμενο].		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών (έσοδα)</li> </ul>
16. Η Κυβέρνηση εκπληρώνει τους τριμηνιαίους ποσοτικούς δείκτες απόδοσης για την διαχείριση των		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Βιωσιμότητα των δημόσιων</li> </ul>

<p>δημοσίων οικονομικών (¶41). [Προτεινόμενο].</p> <p>17. Η ΤτΕ ολοκληρώνει τη συνέχεια της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για όλες τις τράπεζες βασιζόμενη σε δεδομένα τέλους Ιουνίου 2013, χρησιμοποιώντας μεθοδολογία που σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την EKT και το ΔΝΤ, και επικαιροποιεί τις κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών σ' αυτή τη βάση (¶23). [Επανεισαγωγή από τα τέλη Ιουνίου].</p> <p>18. Το Υπουργείο Οικονομικών ολοκληρώνει έναν στοχευμένο έλεγχο των πληρωτέων λογαριασμών της γενικής Κυβέρνησης, προκειμένου να επιβεβαιώσει αν απομένουν ληξιπρόθεσμες οφειλές και για να εξακριβώσει τη συμμόρφωση με τους όρους που έχουν τεθεί για την εκκαθάριση των καθυστερούμενων. (¶39) [Προτεινόμενο].</p>	<p>οικονομικών (προϋπολογισμός)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρηματοπιστωτική σταθερότητα</li> <li>• Βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών (χρέος)</li> </ul>
--	--

## Παράρτημα I.1: Δράσεις στην αγορά προϊόντων

### Αγορά καυσίμων

- Να επιτραπεί σε ανεξάρτητα πρατήρια καυσίμων να διατηρούν και να εκμεταλλεύονται φορτηγά βυτιοφόρα πάνω από 8 τόνους, και να χρησιμοποιούν οποιοδήποτε μέγεθος βυτιοφόρου για να παραλάβουν (εισαγόμενα) καύσιμα, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα πρότυπα ασφάλειας για τη μεταφορά των καυσίμων.
- Να επιτραπεί στα πρατήρια καυσίμων να χρησιμοποιούν βυτιοφόρο δημόσιας χρήσης για τη μεταφορά καυσίμων χωρίς να χρειάζεται να έχουν τις προϋποθέσεις για να διαθέτουν τα δικά τους ιδιωτικής χρήσης βυτιοφόρα.
- Να εκδοθούν τεχνικές προδιαγραφές και χρονοδιάγραμμα προκειμένου να εφαρμοστεί το σύστημα μέτρησης εισροών – εκροών σε όλα τα πρατήρια καυσίμων— με καταληκτική ημερομηνία για τις περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης το Μάρτιο του 2013, τις άλλες μεγάλες πόλεις μέχρι το Σεπτέμβριο του 2013, και το υπόλοιπο της χώρας μέχρι το Μάρτιο του 2014.
- Έκδοση της εφαρμοστικής ΥΑ για συστήματα GPS στα βυτιοφόρα καυσίμων, με ισχύ τέλος του 2012.

### Λιανεμπόριο

- Να επιτραπεί η πώληση από σουπερμάρκετ προσυσκευασμένου φαγητού, συμπεριλαμβανομένου του κρέατος, θαλασσινών, τυριού και αλλαντικών.
- Να επιτραπεί η πώληση στα παντοπωλεία μη εδώδιμων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου του γάλακτος για βρέφη, καπνού, εφημερίδων και περιοδικών.
- Να επιτραπεί στα παντοπωλεία να πωλούν αγαθά εκτός τροφίμων, τηρώντας την υγειεινή και ασφάλεια των τροφίμων.
- Κατάργηση όλων των περιορισμών σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις χώρου για την πώληση των προϊόντων διατροφής.
- Να επιτραπεί η αποσύνδεση των ωρών εργασίας όλων των υπαλλήλων σε επιχειρήσεις (όπως ορίζονται στο νόμο 1037/1971 και σε σχετική εφαρμοστική νομοθεσία) από τις ώρες λειτουργίας της επιχείρησης.
- Να αλλάξει ο νόμος ώστε να διευκρινιστεί ότι επιτρέπονται οι διακοπές στις βάρδιες σε όλα τα καταστήματα λιανικής πώλησης (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με συνεχές πρόγραμμα εργασίας).

### Μεταφορές

- Να αρθούν οι περιορισμοί για ενοικίαση φορτηγών, ημιφορτηγών και υπηρεσιών σοφέρ.
- Να επιτραπούν οι υπηρεσίες μεταφοράς με λεωφορείο από ξενοδοχεία και τουριστικά γραφεία με τη χρήση μικρών οχημάτων (λιγότερο από 12 θέσεις) και πακέτα για μικρά φορτηγά και οχήματα παντός εδάφους.

## Παράρτημα I.2 Δράσεις για Κατοχυρωμένα Επαγγέλματα

**Απελευθέρωση επαγγελμάτων / οικονομικών δραστηριοτήτων που καλύφθηκαν σε προηγούμενες αναθεωρήσεις:**

- Λιμενεργάτες για χερσαίες εργασίες: κατάργηση προκαθορισμένων τελών για φορτο-εκφορτωτικές υπηρεσίες. Αφαίρεση της αρμοδιότητας της επιτροπής ρύθμισης απασχόλησης λιμενεργατών να ενεργεί ως αρχή αδειοδότησης.
- Ορκωτοί εκτιμητές: Εξάλειψη των ελάχιστων αμοιβών, του numerus clausus, και της προϋπόθεσης της ιθαγένειας. Να επιτραπεί σε νομικά πρόσωπα να ασκήσουν το επάγγελμα. Και να αρθούν οι περιορισμοί που θέτουν τομείς αποκλειστικής άσκησης προς αυτό το επάγγελμα.
- Λογιστές και φοροτεχνικοί: να διευκρινιστεί στην ότι η επαγγελματική ταυτότητα θα εκδίδεται αυτόματα εντός τριών μηνών και να διευκρινιστεί πως ο αρμόδιος οργανισμός για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων είναι το ΣΑΕΠ.
- Εταιρείες Προσωρινής Απασχόλησης: Να αρθεί η απαίτηση ελάχιστου αριθμού υπαλλήλων. Να επιτραπεί η παροχή συμβουλευτικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών.
- Ιδιωτικά Γραφεία Συμβούλων Εργασίας: Να επιτραπεί στους εργοδότες των ΙΓΣΕ, εκτός του διευθυντή, να μεσολαβούν. Να αρθούν οι περιορισμοί σχετικά με τον ελάχιστο χώρο γραφείων και τον τεχνολογικό εξοπλισμό.
- Δικηγόροι. Άρση: της υποχρεωτικής δικηγορικής παρουσίας σε πράξεις επί ακινήτων με άμεση ισχύ για τον πωλητή και από 31-12-2013 για τον αγοραστή, με μοναδικό όριο συναλλαγών τις 80000 ευρώ, της παρουσίας δικηγόρου για τα συμβόλαια ανταλλαγής ακίνητης περιουσίας καθώς και για τις χαριστικές δικαιοπραξίες. Της κλίμακας των ελάχιστων μηνιαίων ποσών για τους δικηγόρους του ιδιωτικού τομέα για υπηρεσίες που παρέχονται με σταθερή περιοδική αμοιβή, με την επιφύλαξη των κανονισμών αμοιβών για ασκούμενους δικηγόρους και του κατώτερου μισθού για τους εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα όπως προβλέπεται από το νόμο 4046/2012.
- Κτηματομεσίτες: Να καταργηθεί η περίοδος δοκιμασίας για κτηματομεσίτες
- Ξεναγοί: Να ανοίξει το επάγγελμα προς κατόχους συναφών πανεπιστημιακών πτυχίων.
- Αναλογιστές: να διακοπεί η τρέχουσα πρακτική της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος να ορίζει έμμεσα τον αριθμό επιτυχόντων στις εξετάσεις.

**Να αφαιρεθούν οι ακόλουθοι περιορισμοί για τα ακόλουθα επαγγέλματα/επιχειρήσεις:**

- Φορτοεκφορτωτές στα λιμάνια: Απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης, κατάργηση πάγιων τελών για υπηρεσίες φόρτωσης και εκφόρτωσης και να επιτραπεί να απασχολούνται φορτοεκφορτωτές υπό καθεστώς ιδιωτικού δικαίου.
- Εκτελωνιστές: κατάργηση ελαχίστων τελών. Άρση γεωγραφικών περιορισμών, απαιτήσεις εθνικότητας, και όριο ηλικίας. Να επιτραπεί σε νομικά πρόσωπα να εκπροσωπούν άλλους στο τελωνείο, να επιτραπεί σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα να διεκπεραιώνουν τελωνειακές διατυπώσεις, χωρίς να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες εκτελωνιστή. Και να αρθεί η ανάγκη να ανανεώνονται οι άδειες των εκτελωνιστών κάθε χρόνο.
- Περίπτερα και καντίνες σε δημόσια κτίρια: Να αφαιρεθούν οι περιορισμοί αδειοδότησης προς όφελος συγκεκριμένων ομάδων.
- Τουριστικά γραφεία: κατάργηση προ-έγκρισης ελαχίστου απαιτούμενου χώρου γραφείων, και μείωση του απαιτούμενου ποσού τραπεζικών εγγυήσεων.
- Ιδρύματα Ιδιωτικής Εκπαίδευσης: Άρση περιορισμών στην ιδιωτική εκπαίδευση συνεπείς με τη

γνωμοδότηση 20/VI/2012 της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού.

- Ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας: τροποποίηση της τομεακής νομοθεσίας ώστε να εξαλειφθούν οι ασυνέπειες με τον νόμο του 2011 για τα επαγγέλματα
- Πρακτορεία διανομής τύπου: αφαίρεση συστήματος προέγκρισης και επέκταση του αριθμού των διεκπεραιωμένων οικονομικών δραστηριοτήτων
- Επιθεωρητές ενέργειας: να αφαιρεθούν οι ελάχιστες αμοιβές, να τροποποιηθεί η ειδική τομεακή νομοθεσία για την κατάργηση ελάχιστων αμοιβών για τις υπηρεσίες επιθεώρησης ενέργειας, και να απλοποιηθεί η αδειοδότηση.

## Παράρτημα ΙΙ: Δράσεις στην Αγορά Εργασίας

Προσδιορισμός ελαχίστου μισθού
<ul style="list-style-type: none"> <li>Η κυβέρνηση θα δημιουργήσει ένα χρονοδιάγραμμα για τη μεταρρύθμιση του κατώτατου μισθού στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο: <ul style="list-style-type: none"> <li>Ο βασικός κατώτατος μισθός και τα επιδόματα ωρίμανσης που καθορίζει η εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας θα πρέπει να αντικατασταθούν από ένα μηχανισμό ελάχιστου μισθού που θα εγκριθεί από το κοινοβούλιο μετά από πρόταση της κυβέρνησης (που πρέπει να γίνει μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες)</li> <li>Το σύστημα θα τεθεί σε ισχύ μέχρι το τέλος Μαρτίου 2013. Σε αυτό το σημείο ο κατά νόμο ελάχιστος μισθός και τα επιδόματα ωρίμανσης θα τεθούν ίσα με τα επίπεδα που έχουν συμφωνηθεί κατά την έγκριση του Προγράμματος Διευρυμένης Χρηματοοικονομικής Διευκόλυνσης (EFF) το Φεβρουάριο του 2012 και θα παγώσουν σε αυτά τα επίπεδα. Δεν θα υπάρξουν άλλα επιδόματα.</li> <li>Οι γενικές-εθνικές, τομεακές, και ατομικές επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας θα παραμείνουν χωρίς δέσμευση να προσδιορίσουν υψηλότερους μισθούς από τα κατά νόμο επίπεδα που τίθενται από την Κυβέρνηση, και ελεύθερες να προσδιορίσουν επιδόματα διαφόρων κατηγοριών, αλλά αυτές θα είναι δεσμευτικές μόνο για τους υπογράψαντες αυτές τις συμβάσεις.</li> <li>Μέχρι το Q1 2014 η Κυβέρνηση θα εκτιμήσει αν ο μηχανισμός είναι επαρκής για να αντιμετωπίσει την ανεργία και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και αν είναι αρκετά απλός για να τεθεί σε εφαρμογή αποτελεσματικά από τις επιχειρήσεις.</li> </ul> </li> </ul>
Μη μισθολογικά εργατικά κόστη
<ul style="list-style-type: none"> <li>Σχετικά με τα κόστη απόλυτης, η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθεσία προκειμένου να μειώσει την περίοδο προειδοποίησης απόλυτης στους 4 μήνες και να θέσει ανώτατο όριο στην ελάχιστη νόμιμη αποζημίωση απόλυτης τους 12 μήνες (διατηρώντας την υπάρχουσα σύνδεση μεταξύ χρόνου παραμονής στην εργασία και ελάχιστης αποζημίωσης για χρόνους παραμονής στην εργασία μικρότερους από την οροφή). Εάν η οροφή έχει ήδη ξεπεραστεί κατά την ημερομηνία της μεταρρύθμισης το συσσωρευμένο ποσό θα εξαιρεθεί, αλλά με το ελάχιστο ποσό πέραν των 12 μηνών να υπόκειται σε μία οροφή €2000 το μήνα. Επιπλέον, προκειμένου να εξασφαλιστεί ίση και δίκαιη μεταχείριση για όλους τους υπαλλήλους και επαγγέλματα, σε αυτούς όπου τα τιθέμενα από το νόμο κόστη αποζημιώσεων υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα στον κανόνα που μόλις περιγράφηκε, η αποζημίωση απόλυτης θα ευθυγραμμιστεί με τον κανόνα που μόλις περιγράφηκε.</li> <li>Το Υπουργείο Εργασίας θα εκδώσει υπουργική απόφαση για τη μείωση του διοικητικού φόρτου με: <ul style="list-style-type: none"> <li>(i) την κατάργηση της απαίτησης για εκ των προτέρων υποβολή των προγραμμάτων εργασίας στις επιθεωρήσεις εργασίας (ii) άρση της προέγκρισης από τις επιθεωρήσεις εργασίας των υπερωριών, βιβλίων κίνησης, του βιβλίου καθημερινής εργασίας των εργαζομένων στις κατασκευές, καθώς και εφαρμογές για την κατάτμηση της άδειας (με εξαίρεση την περίπτωση των προεγκρίσεων για ανήλικους εργαζόμενους).</li> </ul> </li> <li>Η Κυβέρνηση θα αυξήσει την αποδοτικότητα της εργασίας μέσα στα συνολικά όρια της</li> </ul>

εβδομάδας εργασίας (40 ώρες) μέσω: (i) εφαρμογής των γενικών κανόνων σχετικά με τον μέγιστο αριθμό ημερών εργασίας σε τομείς που δεν καλύπτονται από τους γενικούς κανόνες (ii) επαναπροσδιορισμού του ελαχίστου ορίου ημερήσιας ανάπαυσης στις 11 ώρες (iii) επιτρέποντας την δύο υποχρεωτικά συνεχόμενων εβδομάδων άδεια να ληφθεί οποιαδήποτε στιγμή μέσα στο χρόνο για τους τομείς που παρουσιάζουν εποχικότητα.

### **Παράρτημα III. Δράσεις σχετιζόμενες με Αποκρατικοποιήσεις**

<p><b>Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για αποκρατικοποιήσεις</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η Κυβέρνηση παρουσιάζει επικαιροποιημένο σχέδιο αποκρατικοποίησεων στο Κοινοβούλιο με το ΜΠΔΣ 2012-2016.</li> <li>• Το ΤΑΙΠΕΔ δημοσιεύει την εξαμηνιαία επικαιροποίηση του σχεδίου ανάπτυξης περιουσίας που θα περιλαμβάνει μια γενική επισκόπηση του χαρτοφυλακίου με περιγραφή των στοιχείων προς αποκρατικοποίηση ένα χρονοδιάγραμμα για τους προγραμματισμένου διαγωνισμούς και στόχους για συνολικές εισπράξεις στο τρέχον και το επόμενο έτος.</li> <li>• Να τροποποιηθεί η παράγραφος 3 του άρθρου 16 του Καταστατικού της Εταιρείας του ΤΑΙΠΕΔ, προκειμένου να διευκρινιστεί ότι η «εύλογη αιτία» που απαιτείται για την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται κυρίως από την αδικαιολόγητη αναστολή ή από την εκ προθέσεως θέση σε κίνδυνο των στόχων του ΤΑΙΠΕΔ με πράξεις ή παραλείψεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του.</li> <li>• Να τροποποιηθεί ο νόμος 3986/2011 ώστε να απαιτεί τη δημοσίευση των τριμηνιαίων εκθέσεων του ΤΑΙΠΕΔ σχετικά με τις δραστηριότητες και τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς του, συμπεριλαμβανομένου ενός λεπτομερούς λογαριασμού κερδών και ζημιών, κατάστασης ταμειακών ροών, καθώς και του ισολογισμού, εντός 60 ημερών από το τέλος κάθε τριμήνου.</li> </ul>
<p><b>Μεταφορά ιδιοκτησίας περιουσιακών στοιχείων στο Ταμείο Αποκρατικοποιήσεων</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Μεταφορά στο χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων προς αποκρατικοποίηση του ΤΑΙΠΕΔ της πλήρους και άμεσης κυριότητα (μετοχών ή δικαιωμάτων παραχώρησης) των: Εγνατία Αυτοκινητόδρομοι τα περιφερειακά λιμάνια της Ελευσίνας, Λαυρίου, Ηγουμενίτσας, Αλεξανδρούπολης, Βόλου, Καβάλα, Κέρκυρα, Πάτρα, Ηράκλειο και Ραφήνα)</li> <li>• Υπογραφή συμβολαίου μεταξύ ΤΑΙΠΕΔ και ΥΠΟΙΚ για τη χρήση των δικαιωμάτων ψήφου στην ΕΛΒΟ.</li> <li>• Έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης που να εξασφαλίζει ότι τα έσοδα από τις πωλήσεις των δικαιωμάτων ψηφιακών μερισμάτων θα μεταφερθούν στο ΤΑΙΠΕΔ.</li> <li>• Τα υπουργεία / κυβερνητικοί φορείς να παρέχουν στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας πλήρη πρόσβαση στο απόθεμα όλων των ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο.</li> </ul>
<p><b>Κατάργηση νομικών εμποδίων για την πώληση περιουσιακών στοιχείων</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Τροποποίηση / κατάργηση καταστατικών διατάξεων εταιρειών που αποκλίνουν από το νόμο περί ιδιωτικών εταιρειών (ΔΕΗ, ΟΛΠ και ΟΛΘ, ΕΛΠΕ, ΕΥΑΘ και ΕΥΔΑΠ, λιμάνια, κλπ.), συμπεριλαμβανομένων τυχόν περιορισμών στα δικαιωμάτα ψήφου των ιδιωτών μετόχων.</li> <li>• Έναρξη της διαδικασίας ΕΣΧΑΔΑ (έκδοση περιβαλλοντικής μελέτης) για Αφάντου και Κασσιόπη.</li> </ul>
<p><b>Σύμβουλοι / Προσφορές</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Έναρξη του διαγωνισμού για την πρόσληψη των συμβούλων, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες δημοσίων συμβάσεων, για την ΕΑΣ, ΕΛΒΟ, Φυσικού Αερίου Νότιας Καβάλας, ΤΡΑΙΝΟΣΕ.</li> </ul>

**Παράρτημα IV. Δράσεις για την ενίσχυση της διακυβέρνησης του χρηματοπιστωτικού τομέα**

- Το ΤΧΣ θα ολοκληρώσει τον χρηματοοικονομικό έλεγχο (due diligence) των μεγάλων τραπεζών. Αυτό θα περιλαμβάνει μια αναθεώρηση της διακυβέρνησης, όπως δάνεια σε συσχετιζόμενα μέρη, ποιότητα περιουσιακών στοιχείων, και τη συγκέντρωση κινδύνων και τυχόν ευρήματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τον επόπτη θα κοινοποιούνται στην ΤτΕ.
- Ανακοίνωση στις τράπεζες των όρων αναφοράς για ελεγκτές τραπεζών, με οδηγίες για τους ελεγκτές να αρχίσουν τις εργασίες τους το αργότερο μέχρι τα μέσα Ιανουαρίου 2013.
- Τροποποίηση των νόμων του ΤΧΣ ώστε να ορίζουν σαφώς ότι το ΔΣ του ΤΧΣ συμπεριλαμβανομένων και των παρατηρητών, θα πρέπει να ενημερώνεται για όλες τις αποφάσεις των μεγάλων τραπεζών που έχουν επιπτώσεις στα δικαιώματα του ΤΧΣ ως μετόχου / επενδυτή. Οι πληροφορίες αυτές, μόλις ληφθούν από και μέσω του διοικητή του ΤΧΣ, θα πρέπει να παρέχονται 1 μέρα τουλάχιστο πριν από κάθε συνάντηση του ΔΣ του ΤΧΣ που πρόκειται να λάβει αποφάσεις για τις τράπεζες.

## Παράρτημα V. Δημοσιονομικά Μέτρα

### Μισθολογική Δαπάνη Δημοσίου Τομέα:

- Υιοθέτηση νομοθεσίας για τη αποτελεσματική μείωση των μηνιαίων αποδοχών των εργαζομένων στο πλαίσιο των ειδικών καθεστώτων μισθών (εκτός από τα Χριστούγεννα, το Πάσχα και τα επιδόματα του καλοκαιριού), σε ισχύ από 1 Αυγ 2012, με το ακόλουθο σχέδιο οριακής μείωσης: 2 τοις εκατό για μισθούς κάτω των € 1000, 10 τοις εκατό για € 1000-1500, 20 τοις εκατό για το 1500-2500 €, 30 τοις εκατό για το 2500-4000 € και 35 τοις εκατό για τους μισθούς άνω των € 4000.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για τη μείωση του μισθολογικού κόστους του κράτους κατά € 56 εκατομμύρια το 2013 και επιπλέον € 27 εκατομμύρια το 2014, μεταξύ άλλων με τη περεταίρω μείωση των προσλήψεων ορισμένου χρόνου κατά 10% σε σχέση με το βασικό σενάριο (€38 εκατομμύρια το 2013, €25 εκατομμύρια το 2014), τον εξορθολογισμό των επιδομάτων των βουλευτών και του προσωπικού τους (€2 εκατομμύρια το 2013), της μείωσης του μισθολογικού κόστους για τους ιατρούς διευθυντές ΕΣΥ (κατά € 11 εκατομμύρια το 2013), καθώς και την εισαγωγή παγώματος προσλήψεων στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την εισαγωγή ενός νέου μισθολογίου για το προσωπικό του κοινοβουλίου, αποδίδοντας εξοικονόμηση 14 εκατ. € το 2013.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την εξάλειψη των εποχιακών μπόνους του δημόσιου τομέα για τους εργαζομένους στην κεντρική διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση, και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, για την εξοικονόμηση € 431 εκατομμύρια το 2013.
- Τοποθέτηση 2.000 δημοσίων υπαλλήλων σε καθεστώς κινητικότητας και εξόδου, με την κατάργηση των θέσεων ορισμένων κατηγοριών εργαζομένων, την αντιμετώπιση των πειθαρχικών υποθέσεων (συμπεριλαμβανομένου μέσω οριστικών απολύσεων), και με την κατάργηση των θέσεων που σχετίζονται με καταργηθείσες / συγχωνευθείσες υπηρεσίες.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την κατάργηση όλων των εξαιρέσεων από τη μεταρρύθμιση του μισθολογίου του δημοσίου τομέα που εισήχθη το 2011, εξαιρώντας το ΤΧΣ και το ΤΑΙΠΕΔ, με εξοικονόμηση €8 εκατομμύριων το 2013
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την αναστολή, έως το 2016, των δημοσιονομικών μπόνους των δημοσίων υπαλλήλων, εξοικονομώντας € 78 εκατομμύρια το 2013.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την αναστολή, έως το 2016, το μπόνους απόδοσης των δημοσίων υπαλλήλων, εξοικονομώντας € 214 εκατομμύρια το 2013.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας ώστε: (i) να επιτραπούν οι υποχρεωτικές μεταθέσεις των εκπαιδευτικών από τη μία περιοχή στην άλλη (ii) να συγχωνευτούν οι σχολικές μονάδες και (iii) να μετακινηθεί διοικητικό προσωπικό από τον υπόλοιπο δημόσιο τομέα προς το Υπουργείο Παιδείας. Μετά την νιοθέτηση της νομοθεσίας, να εκδοθεί μια απόφαση από την κοινή υπουργική επιτροπή για τη μείωση του αριθμού του μη-μόνιμου διδακτικού προσωπικού σε ετήσια βάση έως 2.000 εκπαιδευτικούς με 10μηνες συμβάσεις
- Έκδοση μια απόφασης από την κοινή υπουργική επιτροπή ώστε να μειωθεί το όριο για τον αριθμό των μη-μόνιμων καθηγητών κατά 90 τοις εκατό σε πανεπιστήμια και ΤΕΙ (στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου "Αθηνά").
- Έκδοση μιας κοινής υπουργικής απόφασης για την εισαγωγή παγώματος προσλήψεων του διοικητικού προσωπικού και κανόνα αποχωρήσεων 1:10 για το διδακτικό προσωπικού του Υπουργείου Παιδίας
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για να περιοριστεί η μισθολογική δαπάνη των τοπικών αυτοδιοικήσεων με εξοικονόμηση €50 εκατ. (έναρξη ισχύος Ιανουάριος 2013)

- Επέκταση του κανόνα πρόσληψης 1:5 και στη γενική κυβέρνηση μέχρι το 2016.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την εναρμόνιση των μισθολογίων σε όλες τις κρατικές επιχειρήσεις του Κεφαλαίου Α των ΝΠΙΔ, με το νέο μισθολόγιο για τους κρατικούς υπαλλήλους, με έναρξη ισχύος τον Ιανουάριο του 2013.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας που να προβλέπει υποχρεωτικές μεταφορές προσωπικού (οριζόντια και κάθετα) μέσα στη γενική κυβέρνηση και από μια τοποθεσία της χώρας σε άλλη.
- Έκδοση ΥΑ για μόνιμη μείωση των ετησίων εισερχομένων στις στρατιωτικές ακαδημίες κατά 30% αφαίρεση της εγγύησης εργασίας για τους ιδιώτες δασκάλους. Υιοθέτηση νομοθεσίας που να προβλέπει ότι όλες οι προσφορές πρόσληψης από τον ΑΣΕΠ παύουν μετά την πάροδο τριών χρόνων αν η πραγματική πρόσληψη δεν έχει λάβει χώρα.
- Κατάργηση της διάταξης που προβλέπει πλήρη σύνταξη σε δημοσίους υπαλλήλους με 20 χρόνια εργασίας, σε περίπτωση απόλυτης, χωρίς την απώλεια των εισφορών τους.

### **Συντάξεις**

- Η ηλικία συνταξιοδότησης αυξάνεται κατά 2 χρόνια, αρχίζοντας από (1 Ιανουαρίου 2013). Η αύξηση εφαρμόζεται τόσο στο κατά νόμο ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης (όσο και σε κάθε άλλο ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης που αφορά σε ειδικές ομάδες). Η αύξηση αυτή δεν επηρεάζει την εξασφάλιση δικαιώματος πλήρους σύνταξης στα 40 χρόνια.
- Μείωση από τον Ιανουάριο 2013 των νέων εφάπαξ κατά 23% μέσο όρο, αναδρομικά από το 2010, για τις διαφορετικές κατηγορίες των δημόσιων και ιδιωτικών υπαλλήλων που δικαιούνται εφάπαξ.
- Το υπουργείο Οικονομικών και το υπουργείο Εργασίας να εκδώσουν μια κοινή υπουργική απόφαση για την εισαγωγή του μητρώου συντάξεων μέχρι τον Δεκέμβριο του 2012. Η KYA θα απαιτεί από τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης να υποβάλουν κάθε 10 του μήνα στοιχεία συντάξεων προς την αρχή που θα διαχειρίζεται το μητρώο που θα αφορούν το σύνολο των κύριων και επικουρικών συντάξεων κάθε συνταξιούχου και με την σημείωση ότι θα αναστέλλονται οι πληρωμές προς τα ταμεία που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για αποστολή δεδομένων.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την υλοποίηση, με τη χρήση του μητρώου συντάξεων, των παρακάτω μειώσεων συντάξεων από την 1η Ιανουαρίου 2013: μείωση των συνολικών μηνιαίων εισοδημάτων από σύνταξη (κύριων και επικουρικών συντάξεων) για κάθε συνταξιούχο μεταξύ 1000 – 1500 € κατά 5 τοις εκατό, 1500 – 2000 € κατά 10 τοις εκτός, 2000 - 3000 € κατά 15 τοις εκατό και άνω των 3000 € κατά 20 τοις εκατό. (ακολουθώντας τον κανόνα της μη επαναταξινόμησης). Σύμφωνα με το άρθρα 9 και 34 του προεδρικού διατάγματος 169/2007, οι συντάξεις των συνταξιούχων που ανήκουν στα ειδικά μισθολόγια , θα περικοπούν αυτόματα, ισοδύναμα με τις περικοπές στους μισθούς των ειδικών μισθολογίων.
- Περεταίρω εξορθολογισμός των συντάξεων με: (i) κατάργηση όλων των δώρων στις κύριες και επικουρικές συντάξεις (εκτός από τους βαριά ανάπτηρους), (ii) εφαρμογή εισοδηματικών κριτηρίων για τις ανύπαντρες θυγατέρες οι οποίες θεμελίωσαν δικαίωμα στην σύνταξη πριν από τον νόμο 3865/2010 και μείωση της σύνταξής τους μέχρι το διπλάσιο της κατώτερης σύνταξης, (iii) κατάργηση ειδικών συνταξιοδοτικών προνομίων των συνδικαλιστών, (iv) μείωση των συντάξεων των αιρετών με στόχο την εξοικονόμηση € 31 εκατομμυρίων το 2013 και (v) πλήρης χρήση διασταρώσεων για την κατάργηση των παράτυπων συντάξεων το 2013.

### **Κοινωνικά επιδόματα**

- Εισαγωγή του χρόνου διαμονής στην Ελλάδα ως κριτήριο για την παροχή σύνταξης σε ανασφάλιστα άτομα, με σκοπό την επίτευξη εξοικονόμησης (καθαρή από φορολογία εισοδήματος και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης) της τάξης των 19 εκατομμυρίων € το 2013 και επιπρόσθετων 19 εκατομμυρίων €

το 2014.

- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την αντικατάσταση των υπαρχόντων οικογενειακών επιδομάτων με στοχευμένα επιδόματα και κατάργηση των φοροαπαλλαγών για τα εισοδήματα του 2013 με σκοπό την επίτευξη ετήσιων εξοικονομήσεων της τάξης των 202 εκατομμυρίων € το 2013 και επιπρόσθετα 177 εκατομμύρια € το 2014
- Σχετικά με τον αναθεωρημένο, ενοποιημένο κανονισμό του ΕΟΠΥΥ για τις υπηρεσίες υγείας, άρθρο 10 παράγραφος Η, αναδιάρθρωση του προγράμματος αποζημίωσης μεταφοράς για επιλεγμένες κατηγορίες ασθενών για την εξίσωση των επιδομάτων στα επίπεδα του 2009 για την εξοικονόμηση 20 εκατομμυρίων €.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την μείωση των επιδομάτων ανεργίας που στοχεύουν σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές για την εξοικονόμηση 20 εκατομμυρίων € το 2013.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για κατάργηση των ειδικών επιδομάτων που δίνονται σε ανθρώπους που έμειναν άνεργοι εξαιτίας συγχωνεύσεων για την εξοικονόμηση ετησίως 10 εκατομμυρίων €, αρχίζοντας από το 2013.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την απονομή των συντάξεων βιοηθείας που παρέχονται από το ΕΚΑΣ σε ανθρώπους άνω των 64 ετών, για την δημιουργία εξοικονόμησεων 114 εκατομμυρίων ευρώ, αρχίζοντας από το 2014.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για το κλείσιμο δύο προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση των αγροτών για την επίτευξη εξοικονόμησεων 25 εκατομμυρίων € το 2013.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας που εισάγει νέα κοινωνικά προγράμματα, συμπεριλαμβάνοντας:
  - Επιδόματα ίσα με 200 € το μήνα, που θα δίνονται μέχρι και 12 μήνες σε μακροχρόνια ανέργους που εξαντλούν την μέγιστη διάρκεια του επιδόματος ανεργίας (12 μήνες), με την προϋπόθεση ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για άλλα προγράμματα εκπαίδευσης και έχουν οικογενειακό φορολογήσιμο εισόδημα μέχρι 10.000 €, με όριο δαπάνης τα 35 εκατομμύρια €
  - Ένα πρόγραμμα εξασφάλισης ενός ελάχιστου επιπέδου εισοδήματος που εφαρμόζεται πιλοτικά σε δύο περιοχές τις χώρες με διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, με ένα όριο δαπάνης τα 20 εκατομμύρια €, με χρόνο έναρξης το 2014.

## Υγεία

- Προκειμένου να μειωθεί η εξωνοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη η Κυβέρνηση:
  - Θα λάβει μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει ότι η εξωνοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη δεν θα υπερβεί τα €2.88 δις το 2012 (σε όρους δεσμεύσεων, εκτός από τις θεσμοθετημένες επιστροφές και του clawback). Είτε: (i) θα ενεργοποιήσει το αυτόματο μηχανισμό claw-back και θα συλλέξει τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2012 ή (ii) Επιβάλλει εισιτήριο στη θετική λίστα; ή (iii) Θα εφαρμόσει γενικές μειώσεις τιμών.
  - Θα προσδιορίσει, μέσω Υπουργικής Απόφασης, το νέο σε εξαμηνιαία βάση όριο του claw-back για το 2013, το οποίο να είναι συνεπές με το ετήσιο όριο εξωνοσοκομειακής δαπάνης των 2,44 δις ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
  - Θα καταργήσει την ισχύουσα διάταξη του νόμου που εμποδίζει τη συλλογή της έκπτωσης από τα φαρμακεία σε περίπτωση καθυστερήσεων στις πληρωμές από την πλευρά του ΕΟΠΥΥ. Εφαρμόσιμο από 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου, 2012.
  - Εκδώσει μια Υπουργική Απόφαση προκειμένου να αναθεωρήσει τη δομή συμμετοχής των ασθενών για φάρμακα προκειμένου να εξαιρεθεί συμμετοχής ένας περιορισμένος αριθμός φαρμάκων που

σχετίζονται με συγκεκριμένες θεραπευτικές αγωγές.

- Έκδοση ενός δελτίου τιμών προκειμένου να μειωθεί η τιμή των φαρμάκων με πατέντο σε ισχύ, βάσει των τριών χωρών της ΕΕ με τις χαμηλότερες τιμές και ανατιμολόγηση των φαρμάκων που επί του παρόντος είναι φθηνότερα των €10, ακόμα και με εφαρμογή μειώσεως τιμών κατά 10% στις τιμές των γενόσιμων και μίας μείωσης κατά 5% στις τιμές των φαρμάκων των οποίων έχει λήξει η πατέντα και έκδοση της τριμηνιαίας επικαιροποίησης της λίστας τιμών.
- Τροποποίηση του νόμου προκειμένου να επεκτείνει την εφαρμογή της έκπτωσης 5% από τις φαρμακευτικές εταιρείες (που υφίσταται για τα νοσοκομειακά φάρμακα) και στα φάρμακα που πωλούνται από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ. (Υιοθέτηση νομοθεσίας μέχρι Q4-2012)
- Επικαιροποίηση και δημοσίευση της θετικής λίστας των φαρμάκων που καλύπτονται, ιδιαίτερα καλύπτοντας μόνο τις οικονομικά αποδοτικές συσκευασίες για χρόνιες παθήσεις, μετακινώντας φάρμακα από τη θετική λίστα στην αρνητική λίστα και στη λίστα ΜΗΣΥΦΑ και εισάγοντας το σύστημα τιμών αναφοράς που αναπτύχθηκε από τον ΕΟΦ.
- Άλλαγή της φόρμας της ηλεκτρονικής συνταγής ώστε να καταστεί υποχρεωτική για τους γιατρούς η συνταγογράφηση με βάση κοινόχρηστη διεθνή ονομασία (INN) για τη δραστική ουσία. Η συνταγογράφηση φαρμάκων με εμπορική ονομασία επιτρέπεται μόνο σε λίγες περιπτώσεις που δεν θα υπερβαίνει το 15% του συνόλου των συνταγών ανά γιατρό. Μια υπουργική απόφαση θα καθορίσει τις εξαιρέσεις στη συνταγογράφηση INN με περιορισμένο αριθμό θεραπευτικών ενδείξεων και τεκμηριωμένες ευαισθησίες των ασθενών, σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.
- Έκδοση εγκυκλίου προκειμένου να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της υπουργικής απόφασης ότι τα φαρμακεία πρέπει να υποκαθιστούν τα συνταγογραφούμενα φάρμακα με τα χαμηλότερης τιμής και ίδιας δραστικής ουσίας προϊόντα που βρίσκονται στην ίδια ομάδα της λίστας (υποχρεωτική υποκατάσταση με γενόσημη).
- Προκειμένου να βελτιωθεί η τρέχουσα οικονομική κατάσταση του ΕΟΠΥΥ, υιοθέτηση νομοθεσίας με άμεση εφαρμογή για:
  - Να περιοριστεί το πακέτο παροχών με αφαίρεση επιλεγμένων υπηρεσιών, καθιέρωση ανωτάτων ορίων χρήσης, και μείωση των ποσοστών κάλυψης για εξοικονόμηση € 180 εκατομμυρίων το 2013;
  - Να αυξηθεί το κόστος συμμετοχής για ιατρικές υπηρεσίες παρεχόμενες από ιδιώτες τουλάχιστο κατά 30%.
  - Να γίνει διαπραγμάτευση συμφωνιών εκπτώσεων τιμής-όγκου με ιδιωτικούς παρόχους υγείας, προκειμένου να εξοικονομηθούν τουλάχιστο €70 εκατομμύρια το 2013;
  - Να αναθεωρηθούν οι τιμές για έναν αριθμό διαγνωστικών υπηρεσιών και υπηρεσιών φυσιοθεραπείας που ανατίθενται από τον ΕΟΠΥΥ σε ιδιωτικούς παρόχους με στόχο τη μείωση των σχετικών δαπανών κατά τουλάχιστον 80 εκατομμύρια ευρώ το 2013.
  - Να εισαχθεί ένα σύστημα τιμών αναφοράς για την κάλυψη του κόστους ιατρικών συσκευών
  - Να θεσπιστεί νομοθεσία που να αυξάνει τις εισφορές που καταβάλλονται από ασφαλισμένους του ΟΓΑ στα 25 € το μήνα.
  - Να εφαρμοστούν υψηλότερες συμμετοχές για τις ενδονοσοκομειακές νοσηλείες και για κάθε συνταγή ώστε να εξοικονομηθούν €115 εκατομμύρια το 2014.

#### **Ανώτατα όρια προϋπολογισμού 2013-14:**

- Να καθορίσει ένα ανώτατο όριο δαπανών για τις “λειτουργικές και λοιπές” δαπάνες των αρμόδιων υπουργείων (εκτός άμυνας και παιδείας) έτσι ώστε, ο προϋπολογισμός να μειωθεί κατά περίπου 203 εκατομμύρια ευρώ το 2013 και κατά επιπλέον 129 εκατομμύρια ευρώ το 2014 σε σχέση με το βασικό

σενάριο του 2013 της τάξης των 4,989 δις €.

- Να μειώσει τις επιδοτήσεις στα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου εκτός της γενικής κυβέρνησης και στην ακτοπλοΐα κατά 32 εκατομμύρια ευρώ το 2013 και κατά επιπλέον 66 εκατομμύρια ευρώ το 2014, σε σχέση με το βασικό σενάριο του 2013 της τάξης των 393 εκατομμυρίων €.
- Να καθορίσει ένα ανώτατο όριο για τη μείωση των λειτουργικών δαπανών στα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα, στα αθλητικά (ομοσπονδίες, αθλητικά κέντρα) και πολιτιστικά ιδρύματα (θέατρα, μουσεία, φεστιβάλ) ώστε, να επιτευχθεί εξοικονόμηση 86 εκατομμυρίων ευρώ το 2013 και 37 εκατομμυρίων ευρώ το 2014.
- Να μειώσει την επενδυτική δαπάνη κατά 150 εκατομμύρια ευρώ το 2013 και επιπλέον κατά 150 εκατομμύρια ευρώ το 2014.
- Να καθορίσει ένα ανώτατο όριο στις επιδοτήσεις των ΔΕΚΟ ώστε να εξοικονομηθούν 250 εκατομμύρια ευρώ το 2013 και επιπλέον 123 εκατομμύρια ευρώ το 2014. Να καθορίσει ένα ανώτατο όριο στις επιδοτήσεις της ΣΤΑΣΥ ώστε να προκύψει εξοικονόμηση 22 εκατομμυρίων ευρώ και 5 εκατομμυρίων ευρώ το 2013 και 2014, αντίστοιχα.
- Να μειώσει τις επιδοτήσεις των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων από το Κράτος προς τους ΟΤΑ κατά 10 εκατομμύρια ευρώ το 2013 και επιπλέον 50 εκατομμύρια ευρώ το 2014 σε σχέση με το βασικό σενάριο των 2,563 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2013 και 2,669 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2014.
- Να μειώσει τις επιδοτήσεις από τη ΣΑΤΑ (συλλογική απόφαση για τους ΟΤΑ) κατά 40 εκατομμύρια ευρώ το 2013 και επιπρόσθετα 110 ευρώ το 2014 σε σχέση με το βασικό σενάριο των 330 εκατομμυρίων ευρώ το 2013 και 330 εκατομμυρίων ευρώ το 2014.
- Υιοθέτηση νομοθεσίας για την τροποποίηση των οροφών δαπανών του πράσινου ταμείου στο 2,5 τοις εκατό του αποθέματος καταθέσεων που διαθέτει στο τέλος του προηγούμενου έτους.

#### **Γενική κυβέρνηση και ενδεχόμενες υποχρεώσεις:**

- Για την αντιμετώπιση των απρόοπων δημοσιονομικών υποχρεώσεων στον τομέα της ενέργειας, να θεσπιστεί νομοθεσία που θα (i) εισαγάγει μια ειδική εισφορά αλληλεγγύης επί του κύκλου εργασιών παραγωγού, με απόδοση 250 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο(με ισχύ από 1<sup>η</sup> Ιουλίου 2012, όπως συζητήθηκε με την βιομηχανία), (ii) ολοκληρώσει την Συμφωνία Αγοράς Ενέργειας για έναν φωτοβιολαϊκό σταθμό στην επικρατούσα τιμή τη στιγμή που ο σταθμός τίθεται σε λειτουργία, με απόδοση κατά μέσο όρο 150 εκατομμυρίων ευρώ το χρόνο και (iii) προσαρμόζει το ειδικό τέλος ΑΠΕ κάθε 6 μήνες, με αρχή την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου 2013, με σκοπό την εξάλειψη του χρέους του λογαριασμού ΑΠΕ έως τον Δεκέμβριο του 2014.

#### **Μεταρρυθμίσεις Εσόδων**

Θέσπιση νομοθεσίας που:

- Θα μειώνει την επιδότηση που χορηγείται στους αγρότες για το ειδικό τέλος κατανάλωσης στο πετρέλαιο κίνησης κατά 130 εκατομμύρια ευρώ από την επιδότηση του βασικού σεναρίου των 163 εκατομμυρίων ευρώ. (το ποσοστό μειώνεται από 95% στο 80% του φορολογικού ποσού)
- Θα αυξάνει το κόστος των δικαστικών αγωγών ώστε να προκύψουν επιπλέον 50 εκατομμύρια ευρώ ανά χρόνο.
- Μεταρρύθμιση στη φορολογία των ειδικών φόρων κατανάλωσης τσιγάρων αυξάνοντας τον ανά μονάδα φόρο στα 80 ευρώ ανά 1.000 τεμάχια και μειώνοντας τον επί τοις αξίας φόρο στο 20 τοις εκατό ενώ, ο ελάχιστος φόρος θα αυξηθεί στα 115 ευρώ ανά 1.000 τεμάχια. Ο φόρος καπνού θα

οριστεί στα 153 ευρώ ανά κιλό.

- Θα αναθέτει την υπογραφή ενός Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της κυβέρνησης και των ιδιοκτητών εμπορικού στόλου ώστε, να εξασφαλίσει την πληρωμή φόρου χωρητικότητας με στόχο την συγκέντρωση 80 εκατομμυρίων ευρώ το 2013 και 140 εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο για την περίοδο 2014-16 .
- Θα εξισώνει το ανώτατο όριο κοινωνικών παροχών για εισφορές, αυξάνοντας το ανώτατο όριο για τους εργαζομένους που πρωτοπροσλήφθηκαν πριν το 1993 σε αυτό των εργαζομένων που πρωτοπροσλήφθηκαν μετά το 1993, το οποίο ανέρχεται σε 5.543 ευρώ ανά μήνα.
- Θα αυξάνει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης υγραερίου από τα 200 ευρώ/τόνο στα 330 ευρώ/τόνο.
- Θα επιβάλει ένα φόρο 30 τοις εκατό πάνω στα μεικτά κέρδη τυχερών παιγνίων του ΟΠΑΠ για κάθε υφιστάμενο παιγνίδι και έναν παρακρατούμενο φόρο 10 τοις εκατό πάνω στα κέρδη των παιχτών από τα ίδια παιγνια-ώστε να προκύψουν επαρκώς τουλάχιστο 222 εκατομμύρια ευρώ και 88 εκατομμύρια ευρώ παραπάνω από το βασικό σενάριο αντιστοίχως ανά χρόνο, με αρχή το 2013.
- Μείωση της επιστροφής ΦΠΑ στους αγρότες στο 6 τοις εκατό του τζίρου.
- Υποβολή μαζί με το φορολογικό νομοσχέδιο ενός φόρου πολυτελείας που θα εφαρμοστεί από το 2014 αποφέροντας ετήσια έσοδα 110 εκατομμύρια ευρώ.

## Παράρτημα VI. Δράσεις Φορολογικής Διοίκησης

### Ανεξαρτησία της φορολογικής διοίκησης

- Θέσπιση νομοθεσίας για τον προσδιορισμό του ρόλου και των προσόντων του Γενικού Γραμματέα. Αυτός θα πρέπει να είναι ένα άτομο με ανώτερη διοικητική εμπειρία, εμπειρία σε φορολογικά θέματα, και μια άψογη φήμη (η οποία θα περιλαμβάνει και ισχυρό παρελθόν φορολογικής συμμόρφωσης)
- Θέσπιση ενδιάμεσης νομοθεσίας ώστε, να καταστεί δυνατή η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από τον Υπουργό Οικονομικών στο νέο Γενικό Γραμματέα.

### Υποστήριξη των κύριων λειτουργιών

- Αύξηση της ικανότητας ελέγχου της μονάδας μεγάλων φορολογούμενων με τη μεταφορά 100 ελεγκτών για τη στελέχωσή της.
- Δημιουργία μιας μονάδας υπεύθυνης για τα φυσικά πρόσωπα με μεγάλο πλούτο και μεταφορά 50 ελεγκτών για τη στελέχωσή της.

### Στρατηγική κατά της διαφθοράς

- Θέσπιση νομοθεσίας για την εφαρμογή απλούστερων κανόνων λογιστικής και τήρησης των βιβλίων και κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.
- Θέσπιση νομοθεσίας για την αναμόρφωση της διαχείρισης του προσωπικού (που θα συμπεριλαμβάνει τις διαδικασίες κυκλικής εναλλαγής θέσεων για τους διευθυντές των σημαντικών εφοριών).

**Παράρτημα I. Πρόσβαση και Αναθεωρημένη Κλιμάκωση υπό τον Διευρυμένο Πιστωτικό Μηχανισμό 2012-2016**

Αναθεώρηση	Ημερομηνία Διαθεσιμότητας	Δράση	Αγορά		Συνολικές Εκταμιεύσεις Δισεκατομ- μέρια ευρώ/1
			Εκατομμύρια ΕΤΔ	Ποσοστό ποσόστωσης	
	15 Μαρτίου 2012	Έγκριση Διοικητικού Συμβουλίου του ΔΠΜ	1.399,1	127,0	1,6
Πρώτη και δεύτερη Αναθεώρηση	31 Αυγούστου 2012	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Δεκεμβρίου 2012, ολοκλήρωση της πρώτης και δεύτερης αναθεώρησης /2	2.798,2	254,0	3,3
Τρίτη Αναθεώρηση	28 Φεβρουαρίου 2013	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Δεκεμβρίου 2012, ολοκλήρωση δεύτερης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Τέταρτη Αναθεώρηση	31 Μαΐου 2013	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Μαρτίου 2013, ολοκλήρωση τρίτης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Πέμπτη Αναθεώρηση	31 Αυγούστου 2013	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Ιουνίου 2013, ολοκλήρωση τέταρτης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Έκτη Αναθεώρηση	30 Νοεμβρίου 2013	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Σεπτεμβρίου 2013, ολοκλήρωση πέμπτης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Έβδομη Αναθεώρηση	28 Φεβρουαρίου 2014	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Δεκεμβρίου 2013, ολοκλήρωση έκτης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Ογδοη Αναθεώρηση	31 Μαΐου 2014	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Μαρτίου 2014, ολοκλήρωση έβδομης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Ένατη Αναθεώρηση	31 Αυγούστου 2014	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Ιουνίου 2014, ολοκλήρωση όγδοης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Δέκατη Αναθεώρηση	30 Νοεμβρίου 2014	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Σεπτεμβρίου 2014, ολοκλήρωση ένατης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Ενδέκατη Αναθεώρηση	15 Φεβρουαρίου 2015	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Δεκεμβρίου 2014, ολοκλήρωση δέκατης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Δωδέκατη Αναθεώρηση	31 Μαΐου 2015	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Μαρτίου 2015, ολοκλήρωση ενδέκατης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Δέκατη τρίτη Αναθεώρηση	31 Αυγούστου 2015	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Ιουνίου 2015, ολοκλήρωση δωδέκατης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Δέκατη τέταρτη Αναθεώρηση	30 Νοεμβρίου 2015	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Σεπτεμβρίου 2015, ολοκλήρωση δέκατης τρίτης αναθεώρησης	1.506,8	136,8	1,8
Δέκατη πέμπτη Αναθεώρηση	29 Φεβρουαρίου 2016	Παρατήρηση των κριτηρίων επίδοσης τέλους Δεκεμβρίου 2015, ολοκλήρωση δέκατης τέταρτης αναθεώρησης	1.506,4	136,8	1,8
<b>Σύνολο</b>			<b>23.785,3</b>	<b>2.158,8</b>	<b>28,0</b>

Πηγή: Εκτιμήσεις προσωπικού ΔΝΤ

1/ Συναλλαγματική ισοτιμία της 5<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2012

2/ Τα κριτήρια επίδοσης του τέλους Δεκεμβρίου θα ληφθούν υπόψη για την εκταμίευση που θα λάβει χώρα με την ολοκλήρωση της πρώτης και δεύτερης αναθεώρησης τον Ιανουάριο του 2013. Έχει ζητηθεί εξαίρεση της χρήσης αυτών των κριτηρίων επίδοσης εξαιτίας της έλλειψης πληροφόρησης για την επίδοση στα τέλη του Δεκεμβρίου.

## Παράρτημα II. Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων

### Ελλάδα - Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου: Προγράμματα σε εξέλιξη

Έναρξη διαγωνισμού	Πρόγραμμα	Ενδιάμεσα βήματα
<b>I. Κρατικές επιχειρήσεις/πώληση μετοχών</b>		
2012 Q1	Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ) Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ)	Τροποποίηση της δια νόμου παροχής την στιγμή της αποκρατικοποίησης
Q1	Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ)	Εκκαθάριση κρατικής βοήθειας (Ιανουάριος 2013)
Q4	Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομίων Ελλάδος (ΟΔΙΕ)	Εκδοση νομοθεσίας για παταγνιομηχανήματα (VLT) και ειδοποίηση προς την ΕΕ (Δεκέμβριος 2012). Νόμος για τις νέες φορολογικές παροχές για την εκκαθάριση κρατικής βοήθειας (Δεκέμβριος 2012)
2013 Q1	Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ) Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛΒΟ) Εταιρία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ) Μεταλλουργική και εξορυκτική εταιρία (ΛΑΡΚΟ) Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ)	Εκκρεμεί η εκκαθάριση της κρατικής βοήθειας – νιοθέτηση νομοθεσίας για την απονομή της νέας άδειας και της μετέπειτα ρευστοποίησης (Ιανουάριος 2013) Υπουργικές αποφάσεις για (i) τον καθορισμό των περιεχομένων των καθολικών υπηρεσιών (ΠΚΥ) και (ii) αποσταλεί το προσχέδιο του μηχανισμού αποζημίωσης ΠΚΥ στην ΕΕ
Q1	Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ) Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ)	Να καθοριστεί και να συμφωνηθεί η δομή συναλλαγών (Φεβρουάριος 2013)
Q1	Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (ΔΑΑ)	Καθέρωση ρυθμιστικού πλαισίου (Δεκέμβριος 2012). Καθιέρωση τιμολογιακής πολιτικής και τροποποίησης της άδειας (Μάιος 2013)
Q2	Σιδηρόδρομοι (ΤΡΑΙΝΟΣΕ)	Νόμος για ίδρυση νέας εταιρίας (Ιανουάριος 2013)
Q2	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)	Προσδιορισμός περιουσιακών στοιχείων για αποκρατικοποίηση (Δεκέμβριος 2012).
Q3	Καζίνο Πάρνηθας	Μετά την εκπόίηση της ΔΕΠΑ
Εκκρεμής δικαστική απόφαση		Καθέρωση ρυθμιστικού πλαισίου (Δεκέμβριος 2012). Καθιέρωση τιμολογιακής πολιτικής και τροποποίησης άδειας (Σεπτέμβριος 2013). Τακτοποίηση κρατικών εισφορών
μ.δ.	Ελληνικοί αυτοκινητόδρομοι	Επαναπροσέγγιση της Hochtief (Δεκέμβριος 2012)
2011 Q4	Κρατικά Λαζεία	Τα εναπομείναντα προβλήματα στην Τραινούσε θα επιλυθούν. (Φεβρουάριος 2013). Έπειτα η Τραινούσε θα μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ (Μάρτιος 2013)
2013 Q1	Εγνατία Οδός	Το Υπουργείο Ενέργειας θα εκδώσει τους στόχους ενεργειακής πολιτικής και θα προσδιοριστεί πλήρως το σχέδιο αναδιοργάνωσης (Δεκέμβριος 2012)
<b>II. Παραχωρήσεις</b>		
		Εκκρεμεί δικαστική ενέργεια για την ανάκτηση των κρατικών ενισχύσεων από το Υπουργείο Τουρισμού (Δεκέμβριος 2012).
		Οι διαπραγματεύσεις για την επανέναρξη των έργων βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη. Κύρωση των συμφωνιών επανέναρξης από το κοινοβούλιο (Ιανουάριος 2013). Υπό την αίρεση των τελικών διαπραγματεύσεων. Δεσμευτικές προσφορές (Δεκέμβριος 2012). Υποβολή στο ελεγκτικό συνέδριο (Δεκέμβριος 2012)
		Δεσμευτικές προσφορές (Νοέμβριος 2012). Υποβολή στο ελεγκτικό συνέδριο. (Δεκέμβριος 2012)
		Έναρξη διαδικασίας δημοπράτησης εξαρτώμενη από: (i) ολοκλήρωση των κύριων εμπορικών, νομικών και τεχνικών χαρακτηριστικών της σύμβασης παραχώρησης και ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου, (ii) απόφαση για την πολιτική διοδίων και το σύστημα είσπραξης διοδίων (iii) χειρισμό του δανείου της Πειραιώς που χορηγήθηκε στην Εγνατία Οδός (iv)

επανέναρξη των τεσσάρων αυτοκινητόδρομων

Q1	Μικρά λιμάνια και μαρίνες	Επίλυση θεμάτων σε σχέση με την αστική χωροταξική ζώνη (Δεκέμβριος 2012).
Q1	Περιφερειακά αεροδρόμια	Καθορισμός εθνικής πολιτικής για τα αεροδρόμια. Θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου. (Ιανουάριος 2013)
Q2	Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης (ΟΛΘ)	Εκκαθάριση κρατικών ενισχύσεων (Μάρτιος 2013). Θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου (Απρίλιος 2013)
Q2	Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ)	Εκκαθάριση κρατικών ενισχύσεων (Μάρτιος 2013). Θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου (Απρίλιος 2013)
Q2	Μεγάλα περιφερειακά λιμάνια	Εκκαθάριση κρατικών ενισχύσεων (Μάρτιος 2013). Θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου (Απρίλιος 2013)
Q3	Αποθήκευση Αερίου Νότιας Καβάλας	Απόφαση για την καλύτερη μέθοδο εκμετάλλευσης (Δεκέμβριος 2012)
Q4	Ψηφιακό μέρισμα	Θέσπιση της απαραίτητης δευτερεύουσας νομοθεσίας για την απονομή των αδειών εκπομπής και της εγκαθίδρυσης των διαδικασιών αδειοδότησης (Μάρτιος 2013)

### III. Ακίνητα

2011 Q4	Ελληνικό 1	Μεταφορά της ιδιοκτησίας της Ελληνικό Α.Ε. στο ΤΑΙΠΕΔ (Εκκρεμεί απόφαση : Δεκέμβριος 2012). Έναρξη της δεύτερης φάσης του διαγωνισμού (Δεκέμβριος 2012)
2012 Q1	Ακίνητο IBC	Παροχή έγκρισης από το ελεγκτικό συνέδριο. (Δεκέμβριος 2012) και έκδοση προεδρικού διατάγματος για ΕΣΧΑΔΑ (Ιανουάριος 2013)
Q1	Ακίνητο Κασσιόπη	Αποχαρακτηρισμός του ναυτικού παραπομπήριου (Δεκέμβριος 2012) .
Q1	Γκρουπ 1 (Αφάντου)	Όλα τα ενδιάμεσα βήματα ολοκληρώθηκαν
	Πώληση/Ρεπο 28 κτηρίων	Όλα τα ενδιάμεσα βήματα ολοκληρώθηκαν
2013 Q1	Ακίνητο Αστήρ Βουλιαγμένης	Διαπραγματεύσεις σε εξέλιξη με ΕΤΕ. Υποβολή ΕΣΧΑΔΑ (άδεια ζώνης και χωροθέτησης) (Ιανουάριος 2013). Την πρωτοβουλία έχει η ΕΤΕ.
Q1	Γκρουπ ακίνητης περιουσίας 2	Αναγνώριση 40 ιδιοκτησιών (Δεκέμβριος 2012) και μεταφορά τους στο ΤΑΙΠΕΔ. (Μάρτιος 2013)
Q4	Γκρουπ ακίνητης περιουσίας 3	Τουλάχιστον 1000 ιδιοκτησίας ακίνητης περιουσίας μεταφέρονται στο ΤΑΙΠΕΔ (Δεκέμβριος 2013)

### IV. Τράπεζες

2015-2020	3-4 τράπεζες	Η αποκρατικοποίηση των τραπεζών θα λάβει χώρα όταν σταθεροποιηθούν και το επιτρέπουν οι συνθήκες της αγοράς.
-----------	--------------	--

Πηγή: ΤΑΙΠΕΔ